

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Ubudne z
ciest 30-tisíc
cestujúcich?

Petržalka je najľudnatejšia mestská časť Bratislavy, a tak jej predstavitelia už roky hľadajú spôsoby, akými ju odbremeniť od zahustenej osobnej dopravy. Výrazný posun by mal nastať v roku 2023, kedy bude spustené pokračovanie električkovej trate. Podľa odhadov novovybudovaná prepravná kapacita umožní presun až 30 000 cestujúcim denne v každom smere.

Samotné budovanie novej električkovej trate síce ešte poriadne ani nezačalo, no vedenie magistrátu nepochybuje o tom, že z novej električky sa budú obyvatelia a návštevníci Petržalky tešiť už v priebehu roka 2023. „Okrem viditeľných prác, akými sú nevyhnutné výruby drevín, odstraňovanie vrstvy humusu, zriadenie objektov zariadenia staveniska či demolácia existujúcich objektov, prebiehajú aktivity, ktoré súvisia s prípravou stavebných prác,“ priblížila nám hovorkyňa magistrátu. Tie sa pritom naplno rozbehnú až v jarných mesiacoch. Teda v čase, kedy to poverenosť podmienky budú dovoľovať. Stavebné práce sa rozvinú na celom úseku stavby, pretože stavba sa bude odovzdávať do užívania ako celok. Nebude delená na časti, ktoré by mali ísť do prevádzky.

(pokračovanie na str. 3)

Státisíce eur končia inde na Slovensku, nie v Bratislave

viac sa dočítate na str. 12
foto TASR

Hlavná stanica sa bude riešiť komplexne, podpísali Memorandum

Hlavná stanica v Bratislave, aj s okolitým územím, bude riešená komplexne. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Hlavné mesto SR Bratislava a Železnice SR sa dohodli na spoločnom postupe. Budúcu podobu hlavnej vstupnej brány pre tých, ktorí do Bratislavy prichádzajú vlakom, ukáže medzinárodná urbanisticko-architektonicko-krajinárska súťaž, ktorá bude vyhlásená do konca tohto roka. Vyplýva to z Memoranda o spolupráci, ktoré podpísal minister dopravy Andrej Doležal, primátor Bratislavy Matúš

Vallo a generálny riaditeľ ŽSR Milan Havrila. Hlavná stanica predstavuje významný prestupný uzol medzi kapacitnou vlakovou dopravou, mestskou hromadnou a individuálnou dopravou. Je jednou zo vstupných brán do Bratislavy, denne ňou prejdú tisíceky obyvateľiek a obyvateľov, návštevníkov mesta a turistov. Tvorí prvý dojem z hlavného mesta a ako dôležitý verejný priestor ovplyvňuje aj kvalitu bežného života. Jej súčasná podoba aj s prilahlým okolím je už dlhé roky neakceptovateľná.

(pokračovanie na str. 4)

Do akej miery je cestovanie v MHD bezpečné?

Bratislavčania sú už nejaký ten piatok opäť v pozore po tom, ako sa na verejnosť dostala informácia o ďalšom sexuálnom obťažovaní maloletého chlapca v MHD dospelým mužom. Útoky rôzneho druhu na cestujúcich nie sú v prostriedkoch MHD žiadnou novinkou. Vedenie hlavného mesta sa pritom dlhodobo snaží o to, aby ľudia presedlali z osobných vozidiel do prostriedkov verejnej dopravy. Ako dokazujú štatistiky, tie využívajú najmä študenti, ženy a seniori. Deti a študenti pritom patria k najčastejším užívateľom bratislavskej MHD, podľa bratislavského gene-

relu sa takmer 50 percent ciest do školy uskutočňuje verejnou dopravou. Každý mesiac si tiež električniku kúpi v priemere 1300 žiakov a 3000 študentov. Teda možno hovoriť o najzraniteľnejších skupinách obyvateľstva. „Sú väčšinou v klientom verejných priestorov, viac chodia peši a využívajú MHD. Muži, naopak, viac využívajú individuálnu automobilovú dopravu,“ navyše vyhodnotili pracovníci Metropolitného inštitútu Bratislavy na margo žien, v novom štatistickom dokumente o Socio - priestorovom mapovaní verejného priestoru.

(pokračovanie na str. 6)

Je konečne Obchodná bezpečná?

Obchodná ulica patrí v rámci Starého Mesta k najfrekventovanejším, a to najmä v noci. Mnohým preto stále naháňa strach a neprispel k tomu ani nedávny incident so zbraňou v ruke. Polícia napriek tomu tvrdí, že ulica je ďaleko bezpečnejšia než v minulosti a pri nahlásení incidentu zasahuje do troch minút.

Len pred pár týždňami sa na Obchodnej ulici odohral ďalší incident, z ktorého človeku tuhne krv v žilách: „Na stanicu Útvaru zásahovej jednotky a kynológie dobehol zranený tinedžer. Hliadka mu ihneď privolať rýchlu zdravotnú pomoc, nakoľko mal silné krvácanie z hlavy po opakovaných úderoch pažbou pištole. Mestskí policajti spolu so služobným psom ihneď bežali do podniku, kde došlo k útoku. Páchateľa našli schovávať sa v podkrovnej časti domu, v ktorom je bar. Policajti ho niekoľkokrát vyzvali, aby im ukázal ruky a ľahol si na zem. Keďže na výzvy nereagoval a bola veľká šanca, že zbraň, s ktorou už raz útočil, môže otočiť aj proti nim, rozhodli sa použiť služobného psa. Ten páchateľa udrhel náhubkom do tváre a aj vďaka tomu sa mestským policajtom podarilo podozrivého zadržať. Zadržaný zo začiatku popieral, že by mal zbraň. Tú sa však mestským policajtom podarilo nájsť odhodenu pod schodmi do podkrovia. Pri prehliadke našli u 20-ročného muža aj jednu zo súčiastok, ktorá patrí do zbrane. Príslušníci mestskej polície zabezpečili miesto činu a aj zbraň do príchodu technikov a po spísaní záznamu odovzdali podozrivého do rúk Policajného zboru,“ dozvedáme sa detaily zo zásahu od hovorkyne mestskej polície, ...

(pokračovanie na str. 9)

Bratislava skončila v indexe inteligentných miest na 96. priečke, Viedeň je trinásta

Je hlavné mesto SMART a užívateľsky priateľské ku svojim obyvateľom?

V roku 2021 sa medzi stovkami obyvateľov zo 118 miest na svete uskutočnili prieskumy. Tie sa pýtali na to, ako občania vnímajú úsilie miest, aby boli inteli-

gentné. Rezidenti odpovedali na otázky, ako sa dané mesto snaží o dosiahnutie rovnováhy ekonomických a technologických aspektov rozvoja s ľudskými aspektmi, dôležitými pre ich kvalitu života. Dotazovaní boli aj Bratislavčania.

Bratislava klesla oproti

roku 2020 o 20 priečok Obyvatelia európskych aj svetových metropol sa vyjadrovali ku oblastiam ako zdravie a bezpečnosť, doprava, správa vecí verejných a ďalším. Bratislava sa v globálnom porovnaní Smart City Index 2021 – indexe inteligentných miest zosunula na 96. miesto.

Oproti minulému roku tak zaznamenala pokles o 20 priečok. Zaujímalo nás, prečo tomu tak je a kam sa Bratislava ako inteligentné mesto za tri roky posunula. Situáciu priblížil analytik z Nadácie F.A. Hayeka. „Čo sa týka poklesu Bratislavy o 20 miest, to sa dá na jednej strane pripísať tomu,

že samotný rebríček prijal deväť nových miest, z ktorých až osem sa umiestnilo pred Bratislavou. Zároveň je potrebné povedať, že aj iné mestá v našom regióne ako Krakov, Varšava, Praha, alebo Budapešť poklesli minimálne o 20 miest,“ uviedol Martin Reguli. Môžeme teda hovoriť o re-

gionálnom trende.

K zhoršeniu situácie došlo aj v kontexte pandémie Covid-19, ktorá dostala do popredia mnohé témy, ktoré dlhodobo neboli až tak kriticky vnímané, dodal.

(pokračovanie na str. 13)

Udialo sa v meste

Droba bude kandidovať

Predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Juraj Drobá bude v tohtoročných jesenných voľbách do vyšších územných celkov (VÚC) obhajovať svoj post a opätovne kandidovať na šéfa Bratislavského kraja. V prípade obhájenia postu prisľúbil pokračovanie výstavby obchvatu v Malokarpatskom regióne, pomoc pri rozvoji koľajovej dopravy či výstavbu kampusov v Bernolákove, Modre i Bratislave. Plány má aj v ďalších kompetenčných oblastiach kraja vrátane kultúry a športu.

Vyhlásili súťaž na výstavbu

Na Muchovom námestí v bratislavskej Petržalke má pribudnúť 103 mestských nájomných bytov. Na ich výstavbu vyhlásila spoločnosť Metro Bratislava, kde je väčšinovým akcionárom hlavné mesto, tender za 8,8 milióna eur bez DPH. Ponuky by sa mali otvárať 4. marca. Pôvodne mal v tejto lokalite vzniknúť projekt súkromného developera. Pozemok sa však podarilo opätovne získať do vlastníctva spoločnosti Metro Bratislava a samospráva tu pripravila zámer mestského nájomného bývania.

Tunel Sitina uzavrú

Bratislavský tunel Sitina sa nepretržite uzavrie na 54 hodín, a to od 25. februára od 22.00 h do 28. februára do 4.00 h. Udeje sa tak pre výmenu centrálného riadiaceho systému tunela. Keďže ide o najvyťaženejší slovenský tunel, pôjde o zásadné obmedzenie. NDS preto vyzýva ľudí, aby zvolili radšej iný termín cestovania ako inkriminovaný víkend. Spoločnosť apeluje na širokú motoristickú verejnosť, aby v tomto čase nevyužívali ani alternatívne trasy, ktoré nie sú stavané na záťaž približne 35-tisíc vozidiel.

Nové zariadenie pre seniorov

Bratislavské Nové Mesto bude mať nové centrum sociálnych služieb, ktoré má poskytovať celodennú odbornú starostlivosť. Vzniknúť má v nevyužívanej budove vedľa parku Jama na Tehelnom poli. Prevádzkovateľom zariadenia bude občianske združenie (OZ) Gerion, ktoré sa poskytovaniu sociálnych služieb seniorom venuje už dvadsať rokov. Záväzkom je, že v priebehu zhruba dvoch rokov bude preinvestovaných minimálne 1,5 milióna eur. Stavebné povolenie bolo vydané.

Environmentálna hliadka

Mestská polícia v Bratislave má svoju vlastnú environmentálnu hliadku. Zriadili ju ešte v polovici minulého roka a verejnosť ju môže stretnúť napríklad v mestských lesoch, v Dunajských luhoch či v chránených krajinných oblastiach na území hlavného mesta. K úlohám envirohliadky patrí aj monitorovanie nelegálnych skládok v prírode a pomoc zabezpečiť ich odstránenia. Riešia tiež priestupky v lesoch, ako je napríklad venčenie psov bez vódzky či nepovolený vjazd.

Očkovacie centrum končí

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) pozastaví koncom februára prevádzku veľk kapacitného očkovacieho centra na Národnom futbalovom štadióne (NFS) v Bratislave. Reaguje tak na klesajúci záujem o prvú, druhú aj tretiu dávku vakcíny proti ochoreniu COVID-19. Pri súčasnom dopyte po očkovaní ho nepovažuje za potrebné. Podľa platnej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR má Bratislavský kraj plne zaočkovaných 62 percent obyvateľov kraja, z toho vo veku 50+ je plne zaočkovaných 77 percent. V Bratislave je plne zaočkovaných 66 percent.

Kampus športu a zdravia

Projekt plánovaného Kampusu športu a zdravia, ktorý má vyrásť v bratislavskej Petržalke na pozemkoch Bratislavského samosprávneho kraja (BSK), čaká na stanovisko k investičnej činnosti. Realizácia takéhoto komplexného dieľa je po získaní relevantných povolení naplánovaná na niekoľko rokov, teda na viacero etáp a fáz. Kraj ho označuje za výnimočný a z hľadiska nastavenia trvalo udržateľný projekt. Projekt má byť svojím rozsahom a nastavením "absolútne jedinečný" v bratislavskom regióne tým, že spája niekoľko vrstiev a synergií v spolupráci s partnermi projektu.

Diviaky má riešiť štát

Mesto Bratislava tvrdí, že má v prípade premnoženej diviačej zveri a jej výskytu v intraviláne oklieštené kompetencie. Za riešenie problému prioritne podľa magistrátu zodpovedá štát. Problematiku premnoženej diviačej zveri v lesoch riešia aj správcovia lesov. V Bratislave sú to okrem mestských lesov aj štátne lesy či súkromné urbáre, pričom loviť môžu len oprávnené poľovné združenia. O urgentné riešenie výskytu diviakov na území Bratislavy požiadala štát mestská časť Karlova Ves.

Počítajte s obmedzeniami

Pre výstavbu predĺženia električkovej trate v bratislavskej Petržalke až po Janíkov dvor treba rátať s viacerými obmedzeniami. Dotknú sa dopravy, pohybu chodcov i cyklistov. Trasa električky sa predĺži o 3,9 kilometra, od súčasnej konečnej zastávky Jungmannova po novú konečnú zastávku Janíkov dvor. Nový úsek bude mať celkovo sedem zastávok, predovšetkým v blízkosti dôležitých dopravných uzlov. Pôjde o zastávky, ako Chorvátske rameno, Gesayova, Zrkadlový háj, Stred, Veľký Draždiak, Lietavská a Janíkov dvor.

Mesto získa Kochovu záhradu

Mesto Bratislava by už čoskoro malo získať pozemky v historickej Kochovej záhrade v Starom Meste. Prvým krokom pre hlavné mesto bude následne riešiť havarijný stav tamjších drevín a spracovanie podrobného dendrologického prieskumu s návrhom citlivých opatrení. Mesto o tom informuje na sociálnej sieti. V posledných rokoch záhrada pustla, realizovali sa v nej iba udržiavacie práce na báze dobrovoľníckych brigád a aktivít. Dlhodobá chýbajúca systematická údržba mala za následok úbytok najmä druhovej pestrosti drevín.

Kamera na Sandbergu

Bratislavská Devínska Nová Ves pokračuje v prípravách osadenia kamerového systému dohliadajúceho na významnú paleontologickú lokalitu Sandberg. Pôvodne mestská časť uvažovala nad vlnajúcou jeseňou, termín však nakoniec oddialila pandemická situácia i nedostatok tovaru, čím sa predĺžilo aj samotné verejné obstarávanie. Koncom minulého roka sa uskutočnilo verejné obstarávanie na 8-megapixelovú panoramatickú kameru s dosahom 400 metrov a 44-násobným optickým zoomom.

Školský bazén pre imobilných

Plaváreň na Základnej škole Alexandra Dubčeka na Majerníkovej ulici v bratislavskej Karlovej Vsi môžu využívať aj imobilní návštevníci. Vchádzať do veľkého plaveckého bazéna im najnovšie umožní špeciálny zdvihák, ktorý zakúpila mestská časť aj vďaka dotácii Bratislavského samosprávneho kraja (BSK). "Cieľom bolo, aby ho mohol využívať každý, od školákov, aktívnych športovcov, až po verejnosť vrátane rodičov s malými deťmi," povedala starostka Karlovej Vsi Dana Čahojová.

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník Bratislavský kuriér vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Vychádza v náklade 40 000 kusov. Najbližšie číslo vychádza 16. 3. 2022

Opätovná kandidatúra Valla na post primátora. Aké má šance podľa politológov?

O pár mesiacov nás čakajú komunálne voľby a Bratislavčania zatiaľ poznajú jediného kandidáta na post primátora. Opätovne ním bude Matúš Vallo, ktorý sa zároveň postavil na čelo mestskej strany Team Bratislava. Redakcia Bratislavského kuriéra zisťovala, čo si o tomto kroku myslia politológovia Radoslav Štefančík a Jozef Lenč.

Aj keď je zrejme málo pravdepodobné, že si napokon budeme môcť v hlavnom meste Slovenskej republiky pri volebných urnách „vybrať“ iba z jediného kandidáta, niečo vyše pol roka pred komunálnymi voľbami tomu veci nasvedčujú. Oficiálnu kandidatúru totiž zatiaľ ohlásil iba súčasný primátor Matúš Vallo, ktorého podporu už vopred avizoval aj župan Juraj Droba a minimálne jedna súčasná koalíčná strana. V súvislosti s témou, ktorá by v prípade jediného kandidáta bola pre Bratislavčanov unikátna, sme oslovili renomovaných politológov, ktorým sme položili tri identické otázky.

Radoslav Štefančík:
Vallo nič svetoborné neurobil, ale ani nepokazil

Aký je váš názor na to, že súčasný primátor opätovne kandiduje a svoju pozíciu posilňuje mestskou stranou?

V tradičných demokraciách s inštitucionalizovaným straníckym systémom a politickými stranami je bežné, že kandidáti na primátorov hlavných miest sú členmi tradičných politických strán a nie nejakých ad hoc združení, ktoré vznikajú len za jediným účelom. To, že kandiduje, je úplne prirodzené, keďže z titulu úradujúceho verejného funkcionára je v určitej výhode oproti ostatným kandidátom.

Pri takto silnej pozícii, akú v súčasnosti Matúš Vallo v Bratislave má – vládne strany sa netaja jeho podporou, rovnako tak župan, atď. Má vôbec proti nemu niekto iný šancu a ak áno, tak za akých okolností?

Ak ho podporia aj vládne

strany, zrejme je istý víťaz. V hlavnom meste totiž súčasné opozičné strany majú slabšie postavenie, než tie, ktoré tvoria súčasnú vládnú koalíciu. Vallo počas uplynulého obdobia nič svetoborné v Bratislave neurobil, ale vzhľadom na to, že ani nič nepokazil, má celkom slušnú východiskovú pozíciu.

Zatiaľ nie je známe, že by na post primátora hlavného mesta kandidoval ešte niekto. Ak by sa tak nestalo, tak pamätáte na situáciu, kedy by obyvatelia nemali na výber z viacerých kandidátov?

Ak na Islande kandiduje pri priamej voľbe prezidenta len jeden kandidát, nedochádza k hlasovaniu. Stačí, keď kandidát prehlási, že úrad preberá. Takže aj v krajine s najstarším parlamentom na svete predpokladajú situáciu, kedy si občania nemajú možnosť vybrať aspoň medzi dvomi kandidátmi. Vôbec ju nepovažujú za pochybnú, naopak aspoň ušetria na hlasovaní. Nebolo by zlé, keby sme niečo podobné zaviedli aj u nás. Ale ne-

treba chodiť do zahraničia. V komunálnych voľbách 2018 kandidoval na primátora mesta Brezno len jeden kandidát. Takže obyvatelia Brezna už dopredu vedeli, kto vyhrá. Problém je v tom, že primátor musí mať na pokojné spravovanie vecí verejných podporu mestského zastupiteľstva. A práve toto je dôvod, prečo Vallo založil stranu. Aby boli kandidáti na mestských poslancov, ktorí ho budú podporovať v mestskom zastupiteľstve, na kandidátke jasne identifikovateľní. Inak by hrozilo, že si ich voliči popletú s tým ďalším množstvom politicky nezaradených, teda tzv. nezávislých kandidátov.

Jozef Lenč: Nemyslím si, že by sa nik nepostavil Matúšovi Vallovi

Aký je váš názor na to, že súčasný primátor opätovne kandiduje a svoju pozíciu posilňuje mestskou stranou?

Myslím si, že je pochopiteľné, že primátor, ktorý svoje pôsobenie vo funkcii považuje za úspešné, resp.

má ešte plány s mestom, opätovne kandiduje. Obzvlášť v prípade, že má už dnes deklarovanú podporu aj niektorých politických strán. Čo sa týka tzv. mestských politických strán, nie je to úplný štandard. Ich existencia závisí od volebného systému, straníckeho systému a politickej kultúry (histórie). V Českej republike takéto mestské/regionálne politické strany už existujú niekoľko rokov a sú bežnou súčasťou systému. V iných štátoch, kde sú celoštátne strany etablované aj na regionálnej a miestnej úrovni, nie je pochopiteľné dopyt po takýchto stranách.

Pri takto silnej pozícii, akú v súčasnosti Matúš Vallo v Bratislave má – vládne strany sa netaja jeho podporou, rovnako tak župan, atď. Má vôbec proti nemu niekto iný šancu a ak áno, tak za akých okolností?

Šanca tu isto je a myslím si, že sa jej niektorí viac či menej úspešní kandidáti aj chopia. A samozrejme miera onej šance bude priamo úmerná tomu, aké politické strany či spo-

čenské osobnosti ich podporia a tiež ako sa títo kandidáti chopia tém a oblastí, v ktorých primátor Vallo neuspel. Nesmieme tiež zabúdať na fakt, že volebný systém tiež hrá v neprospech potenciálnych vyzývateľov Matúša Valla, pretože ich veľký počet môže paradoxne roztrieštiť hlasy kritikov.

Zatiaľ nie je známe, že by na post primátora hlavného mesta kandidoval ešte niekto. Ak by sa tak nestalo, tak pamätáte na situáciu, kedy by obyvatelia nemali na výber z viacerých kandidátov? Bolo by to, podľa Vás, v poriadku?

Nemyslím si, že nastane situácia, že by sa nik nepostavil Matúšovi Vallovi. Ak by sa tak aj stalo, tak je to v poriadku, bo nik neza- kazoval kandidovať a ak sa nik neprihlásil, tak asi boli (teoreticky) všetci spokojní s jeho prácou. Myslím si, že v ostatných voľbách v Trenčíne bolo minimum kandidátov.

(vt)

Ubudne z ciest 30-tisíc cestujúcich?

(Dokončenie zo str. 1)

Sedem nových zastávok

Aj keď ide o rozsiahly projekt, vedenie mesta nepočíta ani s tým, že by jeho samotné budovanie malo spôsobovať dopravné kolízie či obmedzenia:

dobo vynechaný koridor,“ doplnila Dagmar Schmucková, podľa ktorej zároveň základný harmonogram prác, ktorý je aj súčasťou podpísanej zmluvy, počíta s dokončením potrebných stavebných prác tak, aby električka mohla premávať do konca roku 2023. A aj

električkovej trate v dĺžke 3,9 kilometra prinesie 7 nových zastávok (Farského, Jungmanova, Chorvátske jazero, Gessayova, Zrkadlový háj, Stred, Veľký Draždiak, Lietavská, Janíkov dvor – zatiaľ ide o pracovné názvy),“ reagovala hovorkyňa.

Za 12 minút do centra mesta

No zastávky zďaleka nebudú jedinými prvkami, ktoré na novej električkovej trati pribudnú. Budú to i 4 mostné objekty, 9 križovatiek a 6 kilometrov segregovanej cyklotrasy pozdĺž trate, čo len potvrdzuje rozsiahlosť tohto projektu, ktorý bude nielen pre Petržalčanov prelomový. Vďaka novej trati s preferenciou pre električky na križovatkách sa obyvatelia a obyvatelia komfortne dostanú z Janíkovho dvora do centra mesta za 12 minút, pričom električka bude v špičkách premávať v 2-3 minútových intervaloch.

Stanovisko starostu Petržalky, Jána Hrkcu, na projekt pokračujúcej električkovej trate:

„Som si vedomý toho, že výstavba trate si bude vyžadovať veľkú dávku trpezlivosti zo strany obyvateľov z dôvodu viacerých dopravných obmedzení, no verím, že keď zotrváme, budeme sa môcť tešiť z výhod, ktoré električka obyvateľom Petržalky prinesie. Problém vidím najmä v budovaní úrovnňových križovatiek, nie mimoúrovňových, za ktoré som loboval, takže trať bude pretínať všetky komunikácie, čo môže po sprevádzkovaní električky skomplikovať situáciu najmä peším a cyklistom.“

Mestská časť napriek tomu projekt predĺženia električkovej trate na koniec Petržalky v gescii hlavného mesta veľmi víta. Petržalka je najľudnatejšia mestská časť s viac ako 150-tisíc

obyvateľmi, ktorých počet s pribúdajúcou výstavbou nových obytných štvrtí každým rokom stúpa. Denne tu parkuje takmer 40-tisíc vozidiel rezidentov, a to ešte nepočítame vozidlá nerezidentov a návštevníkov, takže potreba odľahčiť miestnu dopravu je určite na mieste.

O to sa už de facto snažíme od zavedenia pilotného parkovacieho systému tak, že zvýhodňujeme obyvateľov s trvalým pobytom a regulujeme počet vozidiel na domácnosť. Predĺženie trate aj do iných častí Petržalky preto môže výrazne pomôcť aj s parkovaním, keďže obyvatelia budú mať väčšiu motiváciu presadnúť z áut do mestskej hromadnej dopravy. Predpokladám, že nová trať bude prínosom najmä pre obyvateľov žijúcich v odľahlejších častiach Petržalky. Vo všeobecnosti majú ľudia radi, keď sa dostanú z bodu A do bodu B v relatívne krátkom čase a mesto sľubuje, že vďaka elek-

tričke, ktorá je rýchlejšou a pohodlnejšou alternatívou prepravy, sa obyvatelia dostanú do centra mesta len v priebehu pár minút.

Ďalším prínosom pre mestskú časť bude rekonštrukcia dlhodobu kritických úsekov ciest v správe hlavného mesta, akým je napríklad Jantárova cesta či križovatka na Kutlíkovej ulici.

Mojou prioritou bolo od samého začiatku vytvoriť v okolí budúcej električkovej trate čo najviac zelene, peších promenád, cyklotrás a parkov, aj preto ma teší, že magistrát pripomienky mestskej časti a jej obyvateľov zapracoval do urbanistickej štúdie a pozdĺž trate plánuje vysadiť viac drevín ako doteraz a takisto vybuduje mostné objekty cez Chorvátske rameno, ktoré zas uľahčí prechod z jednej strany na druhú peším a cyklistom.“

(vt)

„Žiadne väčšie komplikácie by sa objaviť nemali. V mieste, kadiaľ bude viesť električková trať, je dlho-

keď ešte nie je úplne jasné, ako presne sa budú volať nové zastávky, ich počet je už známy. „Projekt novej

Hlavná stanica sa bude riešiť komplexne, podpísali Memorandum

(Dokončenie zo str. 1)

Po novej autobusovej stanici je Bratislava o krok bližšie k tomu, aby mala na úrovni 21. storočia aj železničnú stanicu. Ministerstvo dopravy, ŽSR a hlavné mesto sa dohodli na spoločnom postupe. Ten počíta s dočasnými vylepšeniami aj jasnými odpoveďami od architektov.

„Štát nemal, nemá ani nebude mať peniaze na komplexnú rekonštrukciu Hlavnej stanice. Sme odsúdení na spoluprácu so súkromným investorom, ale aj Hlavným mestom a Železnicami Slovenskej republiky. Nechceme to robiť len na oko, chceme komplexnú rekonštrukciu budovy aj okolia, tak aby sme sa už ďalej za Hlavnú stanicu nemuseli hanbiť,“ uviedol minister dopravy a výstavby Andrej Doležal.

Urbanisticko-architektonická súťaž

Hlavné mesto v októbri 2021 odprezentovalo Ministerstvu dopravy a výstavby SR a ŽSR základné podkladové materiály k spoločnej architektonicko-urbanisticko-krajinárskej súťaži na Hlavnú

stanicu a okolie pripravené Metropolitným inštitútom Bratislavy. MIB s hlavným mestom poskytnú súčinnosť štátu a štátnym spoločnostiam, aby sa čo najrýchlejšie mohli spustiť kroky, ktoré v nasledujúcich rokoch prinesú novú podobu hlavnej vlakovej stanice a jej okolia. Okrem

predstaničného námestia ide o širšie územie ohraničené Pražskou, Šancovou a Žabotovou ulicou. Úlohou odborníkov bude pracovať s danou zónou ako s jedným celkom a priniesť najlepšie možné riešenie nielen z hľadiska architektúry, ale aj dopravy. Architektonická súťaž bude

vyhlásená do konca tohto roka.

Vyhláseniu architektonickej súťaže bude predchádzať vypracovanie urbanisticko-ekonomickej štúdie, ktorá okrem iného zanalyzuje aj možnosti financovania, vrátane možnosti PPP modelu pre vstup investora do projektu. Nevyhnutným podkladom bude aj dopravná štúdia, v rámci ktorej sa budú analyzovať toky cestujúcich a rôzne varianty dopravného riešenia.

Hlavnú stanicu čakajú dočasné vylepšenia

Realizácia návrhu, ktorý vzíde z architektonickej súťaže, je otázkou niekoľkých rokov. Hlavné mesto v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislavy chce preto už teraz priestor vylepšiť viacerými dočasnými riešeniami,

ktoré priebežne zlepšia kvalitu verejných priestorov v priamom okolí stanice. Mesto je pripravené začať s nimi hneď po tom, ako ŽSR dá pre tento účel k dispozícii pozemky v priestore pred stanicou, ktoré vlastní.

Pôjde o rôzne projekty, ktorých výsledkom bude spríjemnenie a skultúrneenie okolia Hlavnej stanice. K väčším zásahom bude patriť predloženie predstaničného územia, úprava a doplnenie zelene a osvetlenia. Hlavné mesto zabezpečí aj vyčistenie povrchov a obnovu mobiliáru (koše, lavičky a pod). Cieľom je prostredie frekventovaného uzla premeniť na vládnejší, čistejší a bezpečnejší priestor.

(vt, foto Bratislava)

Spor s Transprojektom podľa Valla nezabrzdí obnovu hlavnej stanice

Spor so spoločnosťou Transprojekt nezabrzdí zámer zrekonštruovať hlavnú železničnú stanicu a jej okolie v Bratislave. Tvrdí to primátor hlavného mesta Matúš Vallo s tým, že k premene územia môže dôjsť aj bez participácie tohto súkromníka.

Vallo si myslí, že pravda v tomto spore je na strane hlavného mesta. „Pokúsili sme sa súdne spory vyriešiť rokovaniami. Ponuka, ktorú sme dali, však nebola prijatá,“ skonštatoval. Z právnického hľadiska však podľa primátora nebráni nič tomu, aby mesto v spolupráci so štátom

podnikalo kroky k získaniu projektovej dokumentácie na budúcnosť tohto priestoru. V minulosti sa rátať s tým, že hlavná železničná stanica a jej okolie budú zrekonštruované prostredníctvom súkromného investora. Išlo o projekt Predstaničné

námestie firmy Transprojekt. Na projekt bolo v roku 2010 vydané územné rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. augusta 2010. S realizáciou projektu investor nezačal ani do konca roka 2016, a tak od zmluvy s ním odstúpilo mesto Bratislava. Neskôr aj

Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) ukončili nájomnú zmluvu s firmou Transprojekt, ktorá mala v nájme pozemky na predstaničnom námestí pred hlavnou stanicou. Investor sa rozhodol brániť aj súdnou cestou, keďže podľa neho si preukázateľne splnil všetky

záväzky, ktoré mu vyplývali z uzatvorených kontraktov tak s hlavným mestom, ako aj so ŽSR. Poukázal zároveň na dlhodobé odmietanie súčinnosti zo strany mesta.

(TASR)

Stihne sa obnova bufetu na Partizánskej do leta?

Ďaťnásť rokov uplynulo od poslednej rekonštrukcie bufetu na Partizánskej lúke, a tak sa kompetentní podujali na jeho kompletnú obnovu. Tá by mala byť hotová, v tom najlepšom prípade, na začiatku leta.

Magistrát hlavného mesta v spolupráci s vedením Mestských lesov avizujú, že už onedlho si budú môcť návštevníci lesoparku oddýchnuť vo vynovenom objekte obľúbeného bufetu na Partizánskej lúke. Ten je od jari do jesene každoročne vyťažovaný na maximum, a tak o jeho obnovu žiadali občania dlhodobo.

Dátum otvorenia nie je istý

Vedenie Mestských lesov Bratislava uvádza ako hlavný dôvod na rozsiah-

lu rekonštrukciu zlý technický aj hygienický stav bufetu. A totiž, aj keď to tuší málokto. No v dávnej minulosti tento priestor ani nebol projektovaný ako bufet. Navyše, od jeho

posledných úprav uplynulo už 15 rokov a stav v posledných rokoch nebol vyhovujúci. „Stavebníctvo sme už odovzdali dodávateľovi prác. Odhadom by mal byť bufet ho-

tový a v prevádzke začiatkom leta. Treba však rátať s tým, že situácia v stavebníctve je komplikovaná (kovid + nedostupnosť niektorých materiálov), takže toto je odhadovaný

ideálny variant,“ upresnil hovorca lesov, ktorý neskrýva obavy zo stihnúť začiatku sezóny.

Návštevníkov uspokojí, no bude sa im aj páčiť?

Otázkou tak v súčasnosti zostáva – čo vlastne bude už začatá rekonštrukcia bufetu obnášať? „Bufet bude esteticky krajší. Vonkajšie fasády budú obložené smrekovcovými doskami. Kompletnou rekonštrukciou prejde aj interiér (kuchyňa, skladové priestory) od podláh, až po rozvody elektriny, vody, vzduchotechnika a pod. S tým súvisí aj vyšší hygienický štandard. Vďaka tomu bude možné rozšíriť sortiment aspoň o základné varené jedlá, ktoré tu dosiaľ chýbali a návštevníci sa ich dožadovali,“ doplnil hovorca,

čím naznačil, že rekreanti už nebudú musieť v lesoparku hladovať či nosiť si vlastné jedlá v prípade, ak sa do prírody vyberú na celý deň. Zaujímavosťou je, že obnova bufetu počítá s ekologickou formou prevádzky, minimálnym odpadovým hospodárstvom a aj minimálnymi energetickými nárokmi na prevádzku. Preto bude nová gastroprevádzka viac v súlade s okolitým prírodným prostredím. Navyše, rekonštrukciou prejde aj priestor pred bufetom, vrátane jeho prestrešenia. V okolí pribudnú nové stromy a mlatové povrchy nahradia niektoré asfaltové plochy. Lokalita teda dostane celkom nový ráz.

(vt, ilustr. foto MIB)

Energetická kríza ťažko zasiahla aj niektoré bratislavské samosprávy

Koncom minulého a začiatkom tohto roka zasiahla viaceré bratislavské samosprávy okrem pandemickej aj ďalšia - energetická kríza. Podľa analytikov tá presiahla kritickú situáciu s cenami energií z rokov 2008 a 2009. Pre rozpočty viacerých mestských častí to tak aj tentokrát môže byť poriadna rana. O koľko sa samosprávam položky na energie v rozpočtoch zvýšia, ako sa snažia so situáciou vysporiadať, a kde sa budú hľadať úspory, sme sa pýtali priamo zástupcov bratislavských mestských častí.

Hľadajú sa riešenia

V prieskume nás niektoré samosprávy informovali, že aktuálne podstupujú energetické audity. Ich výsledkom by mali byť nové energetické stratégie či hľadanie úspor. „Už niekoľko dní máme výsledky energetického auditu a vytvorili sme poslaneckú komisiu, ktorá sa bude možnými úsporami, resp. energetickou stratégiou zaoberať“, informuje bratislavská mestská časť – Vrakuňa.

Karlova Ves zriadila pracovnú skupinu, ktorá preveruje objekty v jej vlastníctve alebo správe a rovnako prehodnocuje uzavreté zmluvy s dodávateľmi energií: „V záujme efektívnosti a hospodárnosti skúma a prehodnocuje uzatvorené zmluvy, ktorých záverom môže byť rozhodnutie o novom dodávateľovi energií“, infor-

muje hovorca Karlovej Vsi, Branislav Heldeš.

Väčšina samospráv sa však spolieha na dlhodobé kontrakty u stabilných dodávateľov, či spoločné tendre viacerých subjektov a verí, že ich rozpočet tak zásadne kríza nezasiahne. „Energie objednáваме väčšinou na dva roky a momentálne máme platné zmluvy so starými cenami až do budúceho roka“, zhodnotil situáciu Jozef Uhler, starosta mestskej časti Jarovce.

Napriek niekoľkým pozitívne naladeným samosprávam, situácia v Bratislave nie je až taká ružová.

Nárast cien energií niekde dosiahol aj 300 %
Samosprávy pri príprave tohtoročného rozpočtu postupovali rôzne. Niektoré už rátali so zvýšenými nákladmi na energie, preto si vytvorili rezervy. „Pri tvorbe rozpočtu Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice na rok 2022 sme už s nárastom cien energií počítali a zdroje sú zadefinované v príjmovej časti rozpočtu. Zvýšenie cien energií bude našu mestskú časť stáť + 17 %“, spresnila mestská časť.

Inde budú musieť rozpočty prehodnocovať a hľadať odkiaľ financie presunúť. „Nárast bude minimálne 100-150 %. U mnohých veľkých odberateľov to však môže byť aj omnoho viac“, informovala Bratislavský

kuriér hovorkyňa Ružinova, Tatiana Tóthová.

Rekordné ceny robia vrásky na čele aj v mestskej časti Čunovo. Starostka Gabriela Ferenčáková, tvrdí, že ceny sa môžu vyšplhať poriadne vysoko. „Podľa verejne prístupných zdrojov sú odhady zvýšenia cien energií až do 300 %, predpokladáme zníženie tejto ceny verejným obstarávaním“, informovala starostka.

Aj Záhorskú Bystricu zaťažia nové ceny elektrickej energie. Pôjde zhruba o 40 % navýšenie. Zvýšené náklady bude samospráva hradieť z podielových daní.

V Dúbravke, pre objekty vo vlastníctve mestskej časti, zvýšenie cien predstavuje v priemere 20 až 25 %, uviedla Lucia Marcinátová, z tlačového referátu mestskej časti. „Nárast cien čiastočne pokryjú úspory v spotrebe a čiastočne zvýšenie príjmov mestskej časti“, dodáva za mestskú časť hovorkyňa.

Bratislavské samosprávy by mali šetriť, nie všetky tak robia

Cestou k úsporám a lepšiemu zvládaniu energetických kríz sú projekty znižujúce energetickú náročnosť. Samosprávam môžu pomôcť ušetriť nemalé finančné prostriedky.

Zo všetkých oslovených mestských častí nám len niekoľko potvrdilo, že sa doteraz tejto oblasti významnejšie venovali.

Čunovo chce ušetriť výmenou žiaroviek

V Čunove aktuálne neprebíha žiadny projekt na zníženie odberu energie, generovanie vlastnej energie, či podobné úsporné opatrenia. Mestská časť však pripravuje výmenu žiaroviek v budovách v jej správe za energeticky úspornejšie.

Karlova Ves chce vykurovať knižnicu z vlastného zdroja tepla

Karlova Ves plánuje odpojiť knižnicu od centrálného vykurovania a pripojiť ju na vlastný zdroj tepla.

Karlova Ves sa zameriava na zlepšenie hospodárenia s energiami prostredníctvom niektorých projektov rekonštrukcií a úprav svojich objektov. „V Karloveskej knižnici pripravujeme nový projekt zabezpečenia vykurovania, kde chceme využiť prostriedky z posla-

neckých priorit mestských poslancov za Karlovu Ves. Ide o objekt, ktorý je v majetku hlavného mesta. Knižnicu odpojíme od centrálného zásobovania teplom a objekt budeme vykurovať pomocou vlastného zdroja tepla“, predstavil projekt Branislav Heldeš. Súčasne v dvoch karloveských školských objektoch prebieha rozsiahla rekonštrukcia, ktorá smeruje k zníženiu nákladov na ich vykurovanie. Podľa hovorca ide o ZŠ A. Dubčeka na Majerníkovej 62 a MŠ Kolískova. V tomto roku sa počíta aj s tepelným vyregulovaním objektu MŠ L. Fullu.

týka škôl a škôlok v správe mestskej časti, vo viacerých boli vykonané rekonštrukčné práce, ktoré umožnili reguláciu vykurovania, čo prináša nie nezanedbateľné úspory“, reaguje Ján Borčin za mestskú časť Nové Mesto. Samospráva pripravuje ďalšie projekty využitia alternatívnych zdrojov energie na školách a to využitím slnečnej energie formou fotovoltaičných systémov.

Dúbravka optimalizuje

Téme úspor, zatepľovaním budov a efektívnym vykurovaním, sa v uplynulých rokoch venovala aj mestská časť Dúbravka.

Uvádza tiež, že v roku 2019 zrealizovala projekt optimalizácie odberových miest elektrickej energie.

Dramatické zvyšovanie cien počas energetických kríz, ukazuje, že sa všetci väčší odberatelia musia začať zaoberať hľadaním efektívnych a udržateľných riešení. Zatiaľ sa však zdá, že tento nástroj

úspory, veľa bratislavských samospráv, zásadnejšie neuchopilo. V nasledovných mesiacoch tak, pravdepodobne, budeme svedkami úprav rozpočtov, čo sa následne môže premietnuť do služieb obyvateľom.

(jp)

Karanténne opatrenia poznačili aj aktivity dôchodcov

Koncom januára sa konalo prvé tohtoročné rokovanie Jednoty dôchodcov Slovenska. Na jeho pracovnom rokovaní sa otvorilo niekoľko dôležitých tém. Prvou bolo otvorenie činnosti JDS v roku 2022, a preto sa precizoval a schválil Plán hlavných úloh v JDS na rok 2022 aj časový harmonogram k výročným členským schôdzam v ZO JDS, okresným a krajským snemom aj k XII. celoslovenskému snemu JDS.

Dlhé obdobie prísnych karanténnych opatrení silne poznačilo činnosť v JDS, čo sa prejavuje nielen

v rekapitulácii výberu členských príspevkov za roky 2020 a 2021, ale aj v úbytku rôznych záujmových činností vrátane skutočne absolvovaných obľúbených RLP. Bude preto na všetkých funkcionároch, ale aj členoch JDS, aby v nadväznosti na uvoľňujúce sa karanténne opatrenia opätovne naštartovali vo vnútri svojich organizácií čulý život.

V Pláne hlavných úloh sú zaradené aj rámcové údaje k tradičným celoslovenským podujatiam. Ďalším blokom rokovania P JDS bola interakcia JDS a možnosti spolupráce s viacerými subjektami: s MPSVaR

SR ohľadne žiadostí dotácie, s MIRRI o podmienkach prípravy celoslovenského školenia seniorov v digitálnych zručnostiach, s Úradom vlády SR ohľadne doplnenia ďalšieho zástupcu JDS do Rady vlády SR pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných politík starostlivosti populácie. Bolo prerokované a schválené znenie Memoranda o vzájomnej spolupráci medzi Všeobecnou zdravotnou poisťovňou a JDS.

Na rokovaní P JDS bol prítomný poslanec NR SR Ing. M. Borguľa v nadväznosti na priebežné hodnotenie úloh, ku ktorým sa

podpísaním Memoranda o vzájomnej spolupráci s JDS ešte v roku 2020 zaviazal predseda NR SR B. Kolár. Členovia P JDS pp. M. Kotian, A. Petričová a M. Fabiánová sa obrátili na p. poslanca s niekoľkými dôležitými požiadavkami ohľadne valorizácie dôchodkov, vdoveckej agendy, ale aj k žiadosti o zvýšenie príspevku na RLP zo strany MPSVaR SR.

V rámci vnútorných organizačných otázok prerokovalo P JDS návrh na zloženie sociálno-zdravotnej komisie pri Ú JDS, ktorej prvé zasadnutie sa uskutoční 10. februára 2022. Po odsúhlasení v P JDS

bol do Sociálnej poisťovne poslaný návrh prijať za člena Dozornej rady SP za JDS Dr. M. Kotiana. Do Plánu hlavných úloh na rok 2022 bola zaradená požiadavka pripraviť návrh novelizácie Stanov JDS, ktorý by mal prerokovať Snem JDS. K vypracovaniu návrhu musí byť utvorená odborná komisia. Ďalší návrh sa týka nového celoslovenského podujatia Babička a dedko roka – naokoľko KO JDS Prešov má s obdobným podujatím skúsenosti, bude P KO JDS Prešov participovať na príprave propozícií aj na novej realizácii celoslovenského kola s ústredím

JDS. Predsedovia KO JDS preveria vo svojich organizáciách silu záujmu o toto navrhované podujatie.

Rokovanie P JDS viedla podpredsedníčka JDS p. Valéria Pokorná, poverená zastupovaním predsedu ako schválený štatutárny zástupca JDS. Na rokovaní P JDS bol prítomný predseda ÚRK p. M. Borš a rokujúcim bola predstavená nová účtovníčka pri Ú JDS p. M. Kalmanová.

Najbližšie rokovanie P JDS je plánované na 23. februára 2022.

(JDS)

IUR vysvetľuje mýty o nových stavebných zákonoch. Stratia mestá možnosť regulovať výstavbu?

Návrhy nového zákona o územnom plánovaní a zákona o výstavbe vzbudzujú veľkú diskusiu medzi predkladateľmi, mimovládnyimi organizáciami, ale aj zástupcami samospráv. Určite sa nenájde jediný človek, ktorý by bol so zákonom na 100 % spokojný. Aj keď to znie ako paradox, je to tak dobre.

Ak by bola niektorá zo strán úplne spokojná, ukazovalo by to na riešenie v prospech tejto strany. Kvalitná legislatíva má zabezpečiť ochranu všetkých zákonných práv, ktorých sa územné plánovanie a výstavba dotýka.

Hrozí mestám strata možnosti regulovať výstavbu na svojom území?

V aktuálne platnom zákone z roku 1976(!) bola obciam zverená úloha územne plánovať a štát vykonával funkciu stavebných úradov - teda povoľovanie výstavby. Nakoľko len na minimálnej časti územia boli spracované územné plány, zákon zaviedol pre stavby samostatné územné konanie a samostatne stavebné konanie.

„Väčšina obcí a miest nemá ani po 46 rokoch kvalitné územné plány. Mnoho z existujúcich územných plánov totiž nie je pravidelne

aktualizovaných v zmysle zákona, ani nie sú k dispozícii analýzy potrieb zmien tak, ako to minimálne raz za štyri roky ukladá zákon,“ hovorí Juraj Suchánek, výkonný riaditeľ Inštitútu urbánneho rozvoja.

„Namiesto kvalitného plánovania sa stalo zvykom individuálne rozhodovať o umiestnení stavby v územnom konaní,“ pripomína. Od roku 2002 vykonávali obce aj činnosť stavebných úradov ako prenesený výkon štátnej správy.

Dnes platí, že obec, ktorá je súčasne stavebným úradom, nevydáva záväzné

stanoviská k investičnej výstavbe pre účely správnych konaní podľa stavebného zákona. V Bratislave a v Košiciach existuje dvojúrovňová samospráva. Preto v Bratislave, kde sú stavebnými úradmi mestské časti, vydáva záväzné stanovisko mesto. V Košiciach je situácia opačná. Ak je obec stavebným úradom, záväzné stanovisko sama sebe nevydáva.

Nové zákony kladú väčší dôraz na územné plánovanie. Práve tu si mestá a obce určujú jasné pravidlá, čo môže a čo nemôže byť na ich území postavené. Naopak, ako vysvetľuje Suchánek „každá obec zís-

ka v novej legislatíve právo posúdiť súlad navrhovanej výstavby s územným plánom prostredníctvom záväzného stanoviska.“

Ak zo záväzného stanoviska obce alebo samosprávneho kraja vyplýva, že stavebný zámer nie je v súlade s príslušnou územnoplánovacou dokumentáciou, stavebník môže požiadať úrad o preskúmanie podľa zákona o výstavbe. V prípade, že obec nebude súhlasiť s kladným stanoviskom a podá správnu žalobu stavebnému úradu, nekonečne až do právoplatného rozhodnutia súdu.

„Táto možnosť kontroly záväzného stanoviska sa

nepáči viacerým predstaviteľom samospráv a argumentujú, že by rozhodnutie starostu mohol „prebiť“ nevolený štátny úradník,“ analyzuje Suchánek.

Nechávame na individuálne posúdenie, či je možnosť takéhoto preskúmania rozhodnutia starostu neprimeraným zásahom do ich kompetencií. Aj keď je nový zákon odlišný, nedá sa s absolútnou istotou hovoriť, že by obce stratili možnosť regulovať výstavbu na svojom území.

Inštitút urbánneho rozvoja

Mesto chce obmedziť parkovanie na chodníkoch až od apríla 2023

Hlavné mesto deklaruje, že nie je reálne, aby samospráva do začiatku marca 2022 stihli vyznačiť všetky parkovacie miesta, ktoré budú vyhovovať novým pravidlám. Zároveň však víta nedávnu novelu zákona o cestnej premávke, ktorá zakazuje parkovanie na chodníkoch, mimo vyznačených miest. Po dlhých rokoch, kedy Slovensko umožnením síce legálneho, ale de facto neregulovaného parkovania na chodníkoch, bolo dočasnou výnimkou medzi okolitými krajinami a vyspelými mestami, sa chodníky konečne znovu stanú

bezpečnejším miestom pre chodcov.

Krátko po schválení novely

sme zároveň upozorňovali, že nie je reálne, aby samospráva do začiatku marca 2022 stihli vyznačiť všetky

parkovacie miesta, ktoré budú vyhovovať novým pravidlám. Jedná sa o stovky parkovacích miest na

desiatkach ulíc, v niektorých prípadoch bude nutné zjednosmerniť ulice, aby bol zachovaný dostatok parkovacích miest pre rezidentov. S aktuálnym návrhom skupiny poslancov Národnej rady SR, podľa ktorého by sa plošný zákaz parkovania na chodníkoch odložil o viac ako dva roky, do apríla 2024, však tiež nemôžeme súhlasiť.

V posledných týždňoch sme so starostami a starostkami mestských častí analyzovali rozsah potrebných zmien v doprave a značení a spoločne, aj s Úniou miest Slovenska, navrhujeme, aby zákaz

parkovania na chodníkoch začal platiť najneskôr od 14.4.2023. Sme totiž presvedčení, že do apríla 2023 je dostatok času na zrealizovanie potrebných zmien na našich uliciach. Dlhší odklad platnosti nových pravidiel by už len zbytočne oddŕal zmenu, ktorú Bratislava, jej ulice a hlavne obyvatelia jednoznačne potrebujú. Prípadné odloženie novely zakazujúcej parkovanie na chodníkoch na dobu neurčitú, resp. jej úplne zrušenie, by sme považovali za veľký krok späť - k chaosu na našich chodníkoch a uliciach.

(bak, ilustr. foto odkazprestarostu.sk)

Do akej miery je cestovanie v MHD bezpečné?

80 % prostriedkov je „pod dozorom“

Zatiaľ čo v zahraničí sa na ochranu cestujúcich využívajú rôzne metódy, ako napríklad vyškolený personál, ktorý sa v prestrojení nachádza na každej rizikovej trase a v prípade útoku zasiahne. Alebo sú známe špeciálne telefónne linky, ktoré sa nachádzajú na každej zastávke a poškodený cestujúci sa nimi môže okamžite spojiť s políciou či dispečingom. U nás ale tieto bezpečnostné metódy nevyužívame a uspokojiť sa musíme, v tom lepšom prípade, s kamerovým záznamom. „V súčasnosti je kamerovým systémom

vybavených takmer 80% všetkých DPB, pričom ich počet podnik zvyšuje nielen nákupom nových pro-

striedkov, ale aj dovybavením jestvujúcich vozidiel. Kamerový systém sníma celý priestor vozidla, in-

formoval nás hovorca Dopravného podniku Bratislava, z čoho jasne vyplýva, že až v 20% dopravných

prostriedkov verejnej prepravy môže dochádzať k incidentom bez toho, aby ich bolo možné dôsledne riešiť, keďže video záznam neexistuje.

Pomoc treba hľadať na dispečingu či polícii

Tento problém si uvedomuje aj samotné vedenie DPB, na základe čoho verejnosti vysiela jasný odkaz: „Cestujúcu verejnosť DPB touto cestou žiada, aby v prípade, ak sú svedkami, alebo majú podozrenie z páchania akéhokoľvek protiprávneho skutku, oboznámili o tejto skutočnosti vodiča dopravného prostriedku,

resp. políciu.“ Pri zjavnom protizákonnom incidente v prostriedku MHD je totiž možný zásah už tak sťažený. „Vzhľadom na to, že pracovníci DPB nepatria medzi represívne zložky, pri podobných situáciách vodiči bezodkladne kontaktujú dopravný dispečing, ktorý sa v prípade protiprávneho konania obráti na príslušníkov štátnej polície,“ doplnil hovorca. Ak sa tak stane, následne si už onen prípad prevezme polícia.

zdroj TASR (vt)

Komu patria zvončeky, poštové schránky, parkovacia závera či garážové brány v bytovom dome?

Zvonček do domu, zvonček do bytu a bytový vrátnik

Dnes už má každý bytový dom zvončeky. Niektoré pôvodné, len na fasáde domu, no v súčasnosti má už takmer každý moderný bytový dom zvonček spolu s domácim vrátnikom, ktorým je možné na diaľku priamo otvoriť vchodové dvere. Najmodernejšie systémy sú vybavené aj kamerovým prenosom obrazu a zvuku. Často sa však v praxi rieši otázka, komu patria a z koho peňaženky za má hradíť ich oprava.

Odpoveď je potrebné rozdeliť na dve časti, aj keď vychádza z rovnakého základu. Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len ako „BytZ“) definuje spoločné zariadenia ako „zariadenia, ktoré sú určené na spoločné užívanie a slúžia výlučne tomuto domu, a to aj v prípade, ak sú umiestnené mimo domu. Takými zariadeniami sú najmä výťahy, pracovne a kotolne vrátane technologického zariadenia, sušiarne, kočíkarne, spoločné televízne antény, bleskozvody, komíny, vodovodné, teplotné, kanalizačné, elektrické, telefónne a plynové prípojky“. **Aj keď nie sú v tejto definícii viditeľne uvedené práve zvončeky, uvediem dôvody, na základe ktorých by sa mali považovať za spoločné zariadenie. Nakoniec, v definícii je uvedený len príkladný výpočet a pre určenie celej skupiny je potrebné vymedziť, či**

„určené na spoločné užívanie a slúžia výlučne tomuto domu, a to aj v prípade, ak sú umiestnené mimo domu“. Môžete si pomyslieť, že ho využívate len vy, kúpili ste si ho spolu s bytom, je výlučne váš. Nie je to však úplne tak. Účelom užívania zvončekov ako pri vchodových dverách, tak aj pri bytoch alebo nebytových priestoroch, je zabezpečenie individuálneho kontaktu. Je však potrebné sa na túto problematiku pozeráť z pohľadu výkonu správy, najmä z dôvodu, že ich údržbu, opravu a celkovú funkčnosť zabezpečuje správca domu a nie je vhodné zveriť túto činnosť vlastníkom. Nemuseli by sa totiž stretnúť ich záujmy v spoločnom bode. Platí teda, že zvončeky pri vchodovom vstupe (signalizačný panel), ako aj pri jednotlivých bytoch či nebytových priestoroch, vrátane rozvodov a kabeláže, sú spoloč-

ným zariadením bytového domu. To isté platí aj o ich oprave, prípadne úplnej výmene. Tieto výdavky môžu byť hradené z prostriedkov fondu prevádzky, údržby a opráv podľa ust. § 10 ods. 3 BytZ, v zmysle ktorého „z fondu prevádzky, údržby a opráv sa financujú výdavky spojené s nákladmi na prevádzku, údržbu a opravy spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov, príslušenstva a príslušeného pozemku, ako aj výdavky na obnovu, modernizáciu a rekonštrukciu domu...“

Jediný problém predstavuje poškodenie zvončeka alebo displeja v byte alebo v nebytovom priestore priamo vlastníkom. **Ak nejde o objektívnu stratu funkcie zariadenia a je možné toto poškodenie pripísať určitej osobe, tak je na mieste, aby bola oprava hradená samotným vlastníkom. Preto odporúčame dávať si pozor.**

Poštové schránky

K bytovému domu neodmysliteľne patria aj poštové schránky. Niektoré domy ich majú kompaktné umiestnené už vo vstupnej bráne, spravidla veľmi pekne farebne korešpondujú s fasádou bytového domu. Aj v prípade poštových schránok platí princíp spoločného zariadenia, rovnako ako možnosť financovania ich opravy alebo výmeny zo spoločného fondu prevádzky, údržby a opráv. I keď teda poštovú schránku využíva výhradne vlastník, ide o „spoločný majetok“ vlastníkov.

Ak vlastníci rozhodujú o ich výmene alebo oprave, aplikuje sa ust. 14b ods. 1 písm. i) BytZ, v zmysle ktorého „vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome prijímajú rozhodnutia nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ak hlasujú o predavkoch do fondu prevádzky, údržby a opráv a účele použitia prostriedkov fondu prevádzky, údržby a opráv, zásadách hospodárenia s týmito prostriedkami vrátane rozsahu oprávnenia disponovať s nimi“.

Okrem toho máte ako vlastníci povinnosti vyplývajúce z iných právnych predpisov a poštovú schránku riadne označiť. Ide o ustanovenie § 33 ods. 3 písm. c) zákona č. 324/2011 Z. z. o poštových službách a o zmene a doplnení

niektorých zákonov, v zmysle ktorého je „adresát, ktorý preberá poštové zásielky a poukázané platby v mieste svojho pobytu, sídla alebo v mieste podnikania, povinný vykonať technické a organizačné opatrenia umožňujúce dodávať mu poštové zásielky a poukázané platby, povinný najmä

- používať funkčnú domovú listovú schránku na dodanie listových zásielok a označiť domovú listovú schránku a vchod do bytu údajmi potrebnými na vykonanie dodania a
- oznámiť poštovému podniku na jeho požiadanie meno a priezvisko oprávneného prijímateľa a poukázané platby, ako aj presné miesto dodania, ak vzhľadom na stavebné alebo organizačné usporiadanie miesta pobytu, sídla alebo miesta podnikania adresa nie je zrejme, kam sa majú dodávať“.

Preto v prípade poškodenia poštových schránok kontaktujte správcu bytového domu ešte predtým, ako sa rozhodnete si ju svojvoľne vymeniť.

Parkovacia závera a garážové brány

Jednou z oblastí, ktorej musia developeri a mestá či mestské časti, venovať zvýšenú pozornosť pri výstavbe obytných, prípadne polyfunkčných objektov, je parkovacia politika. Záleží od bytového domu, či sa jedná o podzemné parkovanie, vstup do bytového domu, brány slúžiace nebytovým priestorom, brány do spoločného dvora a pod. Vjazdy na vonkajšie parkovacie plochy prislúchajúce k bytovým domom bývajú kontrolované parkovacími záverami, aby na nich nemohli parkovať tretie osoby. V tomto prípade pomáha otázku vyriešiť osadenie dopravných značiek, ale tomu sa budeme venovať v inom článku, nakoľko toto riešenie má tiež svoje prekážky.

Vlastníci bytov, ktorí nevyužívajú parkovisko alebo nemajú motorové vozidlo zvyknú zastávať názor, že na opravy a servis závery by sa mali skladať iba tí, ktorí užívajú parkovacie státi. Je však na mieste rozlišovať medzi vlastními a užívateľmi. V prípade spoločných zariadení platí, že ich vlastníci všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome, ale v rovne ich užívania je možné urobiť vý-

nimky. Parkovacie závery sú totiž najčastejšie poháňané elektrickou energiou, prípadne solárnym napájaním.

Náklady spojené s prevádzkou parkovacej rampy by mali byť rozpočítavané len medzi vlastníkov, ktorí parkovisko využívajú. Takýto postup umožňuje § 14b ods. 1 písm. j) BytZ, v zmysle ktorého „vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome prijímajú rozhodnutia nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, ak hlasujú o zásadách určenia výšky mesačných úhrad za plnenia“. **Na schôdzi alebo v písomnom hlasovaní teda môžu vlastníci rozhodnúť, že na „chod“ týchto zariadení budú prispievať len niektorí vlastníci.**

V neposlednom rade je dôležité poznamenať, že **zvislá posuvná brána s motorovým pohonom s výškou zdvihu nad 2,7 m je definovaná ako vyhradené technické zariadenie** v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia (ďalej ako „vyhláška“).

Aj keď sa na bytových domoch nachádzajú brány s nižšou výškou zdvihu ako 2,7 m, stále je to zariadenie poháňané motorom, ktorý

odoberá elektrickú energiu. Najideálnejší stav je, keď má garážová brána svoj vlastný fakturačný merač. Ak nemá, odporúčam osadenie podružného meradla, ktoré by meralo spotrebovanú elektrinu s následným rozpočítaním medzi dotknutú skupinu vlastníkov.

JUDr. Mgr. Marek Perdík

Právnik radí

JUDr. Branislav Záhradník

Som osamelá matka, ktorá sa stará o 6 ročného syna, ktorý práve začal chodiť do školy. Potrebovala by som, aby mi zamestnávateľ upravil pracovný čas tak, aby som mohla syna ráno odprevádzať do školy. Nevieť však, či s tým bude zamestnávateľ súhlasiť, lebo máme pevne stanovený skorší začiatok práce. Tiež by som potrebovala vedieť ako je to s prácou nadčas, ktorú zamestnávateľ občas vyžaduje. Ako mám sklbiť pracovné nároky so starostlivosťou o syna a pritom aj neriskovať, že prídem o prácu?

Obdobné problémy iste rieši veľa zamestnaných rodičov. V dnešnej dobe určite nie je jednoduché nájsť optimálny pomer a zosúladiť medzi adekvátnou starostlivosťou o deti a pracovnými

nárokmi, ktoré vyžadujú zamestnávateľia od svojich zamestnancov. V prípade osamelého rodiča starajúceho sa o dieťa však poskytuje Zákonník práce osobitnú zvýšenú formu ochrany, čo sa týka úpravy pracovného času. Podľa §164 ods. 1 Zákonníka práce je zamestnávateľ povinný prihliadať pri zaraďovaní zamestnancov do pracovných zmien aj na potreby tehotných žien a žien a mužov starajúcich sa o deti. Podľa odseku 2 ak požiadala tehotná žena a žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 15 rokov o kratší pracovný čas alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, zamestnávateľ je povinný ich žiadosti vyhovieť, ak tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody. Čo sa týka práce nadčas – tehotná žena, žena alebo muž trvale sa starajúci o dieťa mladšie ako 3 roky, osamelá žena alebo osamelý muž, ktorí sa trvale starajú o dieťa mladšie ako 15 rokov, sa môžu zamestnávať prácou nadčas len s ich súhlasom. Pracovná pohotovosť sa môže s nimi len dohodnúť. Z uvedeného vyplýva, že máte nárok na poskytnutie kratšieho pracovného času, ak by Vám vyhovoval, resp. o inú vhodnú úpravu pracovného času – napri-

klad posun času nástupu do práce na neskoršiu hodinu. Zamestnávateľ je povinný Vašej žiadosti vyhovieť, ak mu v tom nebránia tzv. vážne prevádzkové dôvody. Tu môže nastať určitý problém ohľadom subjektívneho posúdenia existencie vážnych prevádzkových dôvodov, ale keďže neuvádzate podrobnosti Vášho pracovného zaradenia ani charakteru činnosti zamestnávateľa, neviem sa k tomu podrobnejšie vyjadriť. Predpokladajme v dobrej viere, že zamestnávateľ sa bude snažiť vyhovieť Vašej požiadavke, pokiaľ nebude zásadným spôsobom ohrozovať jeho prevádzkové fungovanie. Pri zamestnávaní prácou nadčas sa vyžaduje Váš súhlas, nemôže Vám zamestnávateľ nariadiť prácu nadčas.

S dikcie Vášho listu usudzujem, že máte záujem na korektnej dohode so zamestnávateľom a nechcete ani ohroziť svoje pracovné miesto. Preto odporúčam pri znalosti svojich zákonom garantovaných práv o dohode so zamestnávateľom, ktorá bude obojstranne prijateľná a umožní Vám starostlivosť o dieťa, ako aj zachovanie si zamestnaneckého pomeru.

Skladanie účtov starostov Rače a Biskupíc

V minulom vydaní Bratislavského kuriéra sme vám priniesli odpočet prác väčšiny bratislavských starostov. V súčasnosti prikľadáme dodatočných dvoch, a to zástupcu MČ Bratislava-Rača a MČ Bratislava-Podunajské Biskupice.

Otázky:

- 1) Ktoré z predvolebných sľubov sa vám podarilo splniť a o ktorých už dnes viete, že sa do finálnej podoby nepodaria zrealizovať ani do konca aktuálneho volebného obdobia?
- 2) Ktorý problém považujete v rámci MČ za najpálčivejší?
- 3) Čo pre vás predstavuje najväčšie prekážky v rámci rozvoja vašej MČ?
- 4) Na čo ste v rámci svojej aktuálnej 3-ročnej práce najviac hrdý?
- 5) Budete znovu kandidovať za starostu?

Mám rád koncepčné a dlhodobé riešenia a nie marketingové

Michal Drotován, starosta MČ Bratislava-Rača

1) Môj predvolebný program mal 80 bodov. Veľkú časť z nich sa už podarilo naplniť alebo je v plnení. Počas predošlých troch rokov sme však rozbehli viacero ďalších, často veľmi náročných projektov, ktoré som ani nemal v programe. Som rád, že sa nám podarilo poslancov presvedčiť o potrebe novej obecnej školy Plickova, čo je najväčší projekt v Rači po roku 1989, pomohlo nám aj Hl. mesto SR Bratislava zverením budovy. Veľmi nám pomohlo aj to, že sa nám úspešne podarilo získať viac ako 3 milióny eur z mimorozpočtových zdrojov na tento projekt. Verím, že v septembri

2023 sa škola úspešne otvorí pre deti. Každý rok sa nám podarilo rekonštruovať nejaké ihrisko ako je nový skatepark, nové futbalové ihrisko aj s bežeckým oválom, hokejbalové ihrisko, multifunkčné ihriská alebo tenisový kurt. Rozbehli sme

projekt novej škôlky Kadnárova a tiež sme úspešne dokončili v minulosti veľmi problematický projekt MŠ Novohorská. Aktuálne sa dokončujú práce na škôlke v Rínku Rača, ktorú bude mať mestská časť prenajatú, zateplili sme škôlku na Cyprichovej, rozšírili kapacitu detských jasí, revitalizujeme detské ihrisko. Tento rok plánujeme aj kompletne zrekonštruovať Mrázovú ulicu. Nedávno pribudol parčík na Hlinickej, v procese je tiež nový parčík Strelková, Na pasekách či revitalizácia parku J.M.Hurbana. Opravujeme tiež stredisko čistoty, výrazne sa zlepšilo strojové vybavenie na čistenie, kosenie a zimnú službu, hneď na

jar 2022 sa začne kompletná výmena strechy na Koloničovej kúrii, pokračujeme v projekte nových športovísk, opravili sme okná, kotolňu na úrade, revitalizujeme ubytovňu a mnohé ďalšie projekty.

2) Po mojom nástupe som zistil na základe analýz, že napriek sľubom predošlého vedenia, že MŠ Novohorská vyrieši problém so škôlkami, realita bola iná. Rovnako tak tvrdenia, že Rača nepotrebuje nové triedy základnej školy. Hneď po nástupe sme teda začali riešiť projekty základnej školy a škôlok. Mrzí ma, že sa nám zatiaľ pre odvolania nepodarilo získať stavebné povolenie na škôlku Kadnárova,

ktorá by veľmi pomohla. Museli sme „za jazdy“ rozbehnúť ďalší projekt menšej škôlky pri ZŠ Tbiliská. Ak by sa podaril tento projekt, rozbehla sa škôlka Rínok Rača a dokončila sa škôlka Kadnárova, pribudlo by 8 tried, čo je spoločne s novou škôlkou Novohorská 12 tried. Vtedy by bol problém so škôlkami na dlhé obdobie skutočne vyriešený.

3) Najväčšou prekážkou rozvoja je dlhodobé neriešená otázka línie od Pántov cez sklady až po Žabí Majer. Mesto by sa malo rozhodnúť, akým spôsobom sa dané lokality majú v budúcnosti vyvíjať. Je potrebné začať riešiť predĺženie

Na pántoch, Bojnickej, bezkolízny prejazd medzi Východným a Račou a s tým súvisiace procesy a zmeny.

4) Najviac som hrdý na celý tím ľudí, čo pracuje na našom úrade. Napriek veľmi náročnej dobe vrátane Covidu19 sa zamestnancom darí posúvať veľmi náročné projekty ako je ZŠ Plickova, rôzne rekonštrukcie, opravy a tiež nové projekty.

5) Aktuálne sa prednostne zaoberám rozbehnutými projektami. Určite mám záujem, aby sa tie projekty úspešne dokončili. Čo sa týka mojej novej kandidatury, oznámim to v pravý čas na jar.

Veľkú rezervu vidím vo zvýšení bezpečnosti a pokoja

Zoltán Pék, starosta MČ Bratislava-Podunajské Biskupice

1) Sľúbil som, že budem starostom pre všetkých. Som rád, že aj v roku 2022 pokračujeme v sociálnej politike zdôrazňujúcej, že Podunajské Biskupice sú spravodlivé a solidárne, že nám záleží na lepšom živote v našej mestskej časti. Prijali sme VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti rodinám so zdravotne znevýhodneným dieťaťom, mnohohodným rodinám a na zabezpečenie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Poslanci tiež schválili dotlačnú schému na podporu športu a mládeže, ktorá zohľadňuje existujúce potreby prioritne detí a mládeže. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny schválilo našu žiadosť

o nenávratný finančný príspevok v hodnote 179 520 €, ktorý sa v plnej výške použije na podporu opatrovateľskej služby v Mestskej časti Bratislava – Podunajské Biskupice. Aj novela školského zákona mala za následok, že sme v šk. roku 2021/22

nemohli kapacitne prijať všetky deti s trvalým pobytom v mestskej časti. Som preto veľmi rád, že naši poslanci schválili zmenu účelu využitia priestorov Denného centra, knižnice a materského centra na Latorickej ulici na materskú školu. Vychádzajúc z aktuálnej situácie nám to umožní zvýšiť kapacitu materských škôl o ďalšie tri triedy. Dnes poskytované služby v areáli bývalej škôlky zostanú zachované a pracujeme na ich premiestnení a skvalitnení. K tejto výzve na rok 2022 patrí aj príprava zámeru dlhodobého riešenia zvýšenia kapacít MŠ, ktorý reflektuje potenciálny demografický vývoj po roku 2025. Poslanci schválili aj náš

ideový zámer zriadenia Zariadenia opatrovateľskej služby Mestskej časti Bratislava-Podunajské Biskupice. Cieľom je vybudovať moderné zariadenie so službami a vybavením zodpovedajúcim 21. storočiu. V čo najkratšej dobe chceme ponúknuť jednu z najžiadanejších sociálnych služieb, ktorá bude určená plnoletým obyvateľom, nielen seniorom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby.

2) Veľkú rezervu vidím vo zvýšení bezpečnosti a pokoja pre našich obyvateľov. Budem aj naďalej trvať na zintenzívnení hliadkovej a monitorovacej činnosti v rizikových lokalitách Podunajských Biskupíc, osadení a pravidelnom kontrolovaní bezpečnostných kamier a podporujem aj vytvorenie policajnej stanice pre obvody Vrakuňa a Podunajské Biskupice.

3) Máme za sebou veľmi náročné dva roky, ktoré preverili nielen našu imunitu, ale aj schopnosť prispôbiť sa novým situáciám a vzájomnej spolupatričnosti. Pri porovnaní medziročného plánu nastal v roku 2020 z dôvodu pandémie pokles príjmov aj pre našu mestskú časť.

4) Aj napriek zlej epidemiologickej situácii však mestská časť Bratislava – Podunajské Biskupice hospodárila v roku 2020 so zostatkom prebytku

rozpočtového hospodárstva vo výške 923 779,91 €. Tento prebytok pôjde do rezervných fondov a bude následne použitý na zastupiteľstvom schválené projekty pre rozvoj našej mestskej časti.

5) Myslím, že už nie je tzv. verejným tajomstvom, že som sa rozhodol aj v nadchádzajúcich voľbách kandidovať a uchádzať sa o post starostu. Ak tento post obhájim, bude to pre mňa vizitka, že moja práca aj aktivita celého úradu pod mojím vedením počas štvorročného obdobia mala zmysel a občania pocítili zlepšenie a pokrok, ktorým MČ Podunajské Biskupice za ten čas prešla.

(vt)

Šikana zasiahla aj bratislavské školy

Odbor prevencie kriminality kancelárie Ministra vnútra SR, reflektujúci na nedávne udalosti v obci Miloslavov, aktuálne odštartoval workshopy zamerané na vzdelávanie a osvetu pre školských koordinátorov, ktorí na školách zabezpečujú prevenciu kriminality.

Prípad z Miloslavova, kedy maloleté deti brutálnym spôsobom šikanovali, napádali a pritom si na telefóny natáčali trpiacu kamarátku, v našich končinách nemá obdoby. Navyše sa ukazuje, že ani zďaleka nejde o prvý či jediný prí-

pad šikany medzi žiakmi. Z toho dôvodu sa rozhodli kompetentní vo veci konať. Podľa slov Miroslava Schlesingera - odborníka v oblasti prevencie kriminality, so špecializáciou na krízovú intervenciu a motiváciu a súčasne riaditeľa OZ - Spoločne proti kriminalite, bude v rámci pilotných aktivít na bratislavských školách prvá fáza školení zameraná na elimináciu šikanovania na školách a taktiež v on-line prostredí. Tieto sprvu zabezpečí Informačná kancelária pre obete trestných činov Bratislava, a to pre pedagógov z Bratislavského kraja.

Čomu školenia pomôžu?

„Pedagógovia tak získajú teoretické i praktické poznatky od odborníkov, ktorí aktívne pôsobia v oblasti prevencie kriminality, vrátane pomoci obetiam trestných činov súvisiacich s problematikou šikano-

vania a kyberšikanovania. Okrem toho, všetci účastníci získajú priame kontakty na osoby, ktoré im budú flexibilne k dispozícii v zabezpečovaní prevencie na školách, a to aj v prípadoch, aké aktuálne rezonujú v našej spoločnosti,“ vysvetlil pre Brati-

slavského kuriéra Miroslav Schlesinger cieľ práce tak svojej, ako aj svojich kolegov z odboru prevencie kriminality. Riaditelia škôl tak budú môcť prihlásiť svojich zamestnancov na tieto osvetovo-vzdelávacie aktivity už v najbližších dňoch, kedy im budú doručené pozvánky s ďalšími podrobnosťami o pripravovaných aktivitách a ponúkanej spolupráci.

Žiakov zaujíma najmä pred kyberšikanou

Priama pomoc pritom podľa samotného Schlesingera naštartovala výrazne už tento mesiac prostredníctvom Informačnej kan-

celárie pre obete trestných činov, ktorú zastrešuje uvedený odbor. „Pracovníci tejto kancelárie uskutočnili 16 besied pre základné a stredné školy v Bratislavskom kraji, ktorých sa zúčastnilo až 419 žiakov,“ doplnil, pričom až v praxi sa ukázalo, že najžiadanejšou besedou bola zatiaľ prevencia rizík v online prostredí a na sociálnych sieťach. Taktiež kyberšikana a šikana. A tka nezostáva iné, ako dúfať, že aj týmto krokom dospejeme v spoločnosti k zamedzeniu takýchto trestných činov medzi maloletými.

(vt)

Je konečne Obchodná bezpečná?

(Dokončenie zo str. 1)

... ktorá ale jedným dychom doplnila, že napriek tomu už ide skôr o ojedinelý incident, keďže Obchodná ulica je takmer tri roky pod drobnohľadom polície. Určite aj vďaka tomu príslušníci policajného zboru dokázali okamžite zakročiť a páchatela chytiť.

Tri rozhodujúce faktory

Pred približne dva a pol rokom bola v priestoroch Obchodnej ulice zriadená stajna mestskej polície a kynológie, čím sa do veľkej miery ulavilo najmä tamojším obyvateľom a návštevníkom. „Príslušníci Útvaru zásahovej

Počet nahlásených trestných činov na Obchodnej ulici a v Starom Meste:

rok 2018

Obchodná ul.: žiadne zistené podozrenie zo spáchania trestného činu (TČ)

Staré Mesto: 3 zistené podozrenia zo spáchania TČ

rok 2019

Obchodná ul.: 3 zistené podozrenia zo spáchania TČ

Staré Mesto: 20 zistených podozrení zo spáchania TČ (vrátane Obchodnej ul.)

rok 2020

Obchodná ul.: žiadne zistené podozrenia zo spáchania TČ

Staré Mesto: 27 zistených podozrení zo spáchania TČ

rok 2021

Obchodná ul.: 5 zistených podozrení zo spáchania TČ

Staré Mesto: 24 zistených podozrení zo spáchania TČ (vrátane Obchodnej ulice)

jednotky a kynológie sú aj vďaka výhodnej polohe stanice pri incidentoch, ktoré si vyžadujú urýchlený zásah polície, bez zdr-

žaní. Dojazd k zásahom v Starom Meste máme do troch minút od nahlásenia udalostí. Aj vďaka tomu sa mestským policajtom

tov a kynológov vníma aj tretiu výraznú výpomoc pri úspešnom boji s kriminalitou: „Významne nám v efektívnom výkone

podarilo zadržať množstvo páchatelov trestnej činnosti, či včas zasiahnuť pri páchaní priestupkov,“ upresnila hovorkyňa, ktorá o k r e m policaj-

služby pomáha aj mestský kamerový systém. Kamery snímajúce centrum mesta sú okrem operačného a kamerového strediska MsP sídliaceho v bratislavskej Dúbravke, vyvedené aj priamo na Útvar zásahovej jednotky a kynológie na Obchodnej ulici. Operátor zásahovej jednotky tak má prehľad o kompletnom dianí v uliciach a ak spozoruje situáciu, ktorá si vyžaduje prítomnosť polície, okamžite posielajú na dané miesto najbližšiu hliadku.“

Párty život pod drobnohľadom polície

Napriek zjavnej snahe o budovanie pocitu bezpečia sa v lokalite Obchodnej

ulice ešte vždy z času na čas niečo udeje. Dôvodom je, že Obchodná a jej okolie patrí medzi najfrekventovanejšie lokality hlavného mesta, a to najmä počas piatkových a sobotných nocí. Je tu zvýšený pohyb ľudí, ktorí vyhľadávajú miestne podniky. Tí, samozrejme, môžu pôsobiť pre niekoho odstrašujúco. Preto aj samotná polícia občanom radí, aby ju v prípade nutnosti priamo vyhľadali. Ak ste svedkami nejakej potýčky či vážnejšieho incidentu, kedykoľvek to môžete nahlásiť priamo na policajnej stanici na Obchodnej.

(vt)

Zostaňte správne naladení...

BA 93.3 | 94.9 | 101.1 NR 101.0 TT 101.0

Idol doby

Toyota Yaris Cross v sebe spája všetko, čo moderný Európan dneska chce.

Štatistikám predaja z hľadiska typu karosérie suverénne kralujú SUV, resp. crossovery a z hľadiska pohonu si

veľkú časť ukrajú hybridy. Testovaná Toyota Yaris Cross je malé SUV a má aj hybridný pohon, takže je akýsi idol doby. Navyše ako jeden z mála SUV danej triedy a ako jediný hybridný crossover danej triedy môže mať aj pohon

všetkých štyroch kolies, hoci náš exemplár je zrovna prednokolka. Aj tak však vďaka hranatej karosérii a svetlej výške 165 mm vyzerá skôr ako malý šikovný chlapecký off-road než ako ženská nákupná taška. Hybridný pohon pozostáva z 1,5-litrového benzínového trojvalca s výkonom 68 kW (92 k), elek-

tromotora s 59 kW (80 k), e-CVT prevodovky a VN akumulátora. Kombinovaný výkon je 85 kW a systém pracuje veľmi príjemne. A ako sme si v prípade Toyoty už zvykli, aj efektívne. Napriek tomu, že sme sa vôbec nesnažili a jazdili sme pomerne veľa aj mimo mesta, spotreba nepresiahla 5 l/100 km.

Horí, horí!!

Požiare elektromobilov sú pre priaznivcov aj odporcov elektromobility horúcou témou.

Príčinou požiarov elektromobilov je neúmerný rast teploty v akumulátore, ku ktorému dochádza buď pri dlhšie trvajúcom vysokom zaťažení alebo počas nabíjania. V zásade však vždy v spojení so zlyhaním niektorého z bezpečnostných prvkov. Elektromobil sa hasí v zásade rovnakým spôsobom ako auto so spaľovacím motorom – prúdom vody. Jeho hasenie však trvá výrazne dlhšie. Navyše zvyčajne, hoci auto ako také je uhasené, akumulátor vo svojom vnútri ešte horí. Je to spôsobené tým, že priamo v aku-

mulátore je urýchľovač horenia. V tom prípade sa celé auto na nejaký čas ponára do kontajnera plného vody alebo zasypáva pieskom. Niektoré modely majú na takéto účely otvor, ktorým hasiči zalejú iba akumulátor. Ďalšou vecou, ktorá komplikuje hasenie lítiových akumulátorov je, že z nich počas horenia dochádza k explóziám a výstrekom plameňa. Problémom je tiež, keď začne elektromobil horieť napríklad v podzemnej garáži, kam sa hasiči nedostanú s výkonnou hasiacou technikou. Štatistiky však hovoria, že elektromobily nehoria viac ako spaľovaky, ale likvidácia škôd je výrazne drahšia. A pozor, PZP nekryje škody spôsobené požiarom vášho auta.

Záliv búrlivého pokoja

BMW M8 Competition Coupé je ladné športové kupé, ktoré rozprúdi vaše.

S týmto gran tourerom sa dá jazdiť ultra-komfortne aj na dlhé trasy. Z pohodlia vás však vie ra-

zom preniesť do totálneho šialenstva. Stačí stlačiť jedno z dvojice červených tlačidiel rýchlej voľby športového režimu M1 a M2 umiestnené priamo na volante. V každom z nich si viete nastaviť rôzne variácie jednotlivých súčastí auta, počnúc motorom, brzdami, zavesením až po klapkový systém výfukov. Dodávame, že Competition znamená, že športové gény pôvodnej em-osmičky sú v každom smere ešte viac

posilnené. Napríklad dvakrát preplňovaný motor so zdvihovým objemom 4,4 litra má výkon až 460 kW (725 k) a to už trhá asfalt. Taký výkon sa musí prenášať na všetky štyri kolesá, samozrejme prostredníctvom inteligentného rozdelenia hnacej sily nielen medzi nápravy, ale aj medzi ľavé a pravé zadné kolesá. Ale pre pravoverných vyznáčov čistej zadnokolky možno všetok výkon nasmerovať na zadné kolesá. M8 Competition Coupé je komfortné a krotké GT, ale vie byť poriadny divoch.

Najprv eRSko

Škoda Enyaq Coupé iV neprináša iba karosériu kupé SUV.

Posledný januárový deň sa oficiálne predstavil Enyaq vo verzii kupé – Škoda Eny-

aq Coupé iV. Všade na svete on-line, na Slovensku a v ďalších štyroch krajinách (Česko, Nórsko, Švajčiarsko a Veľká Británia) aj naživo. Na kupé dizajnovane ešte viac vyniknú výhody elektrického pohonu – akumulátor v podlahe a veľké kolesá posunuté maximálne do rohov. Mimochodom, súčiniteľ aerodynamického odporu je 0,234. Štandardom ku-

pé je presklená panoramatická strecha. Enyaq Coupé iV však neprináša iba novú karosériu, ale aj inovovaný softvér, ktorý ponúka vylepšený plánovač trás navigácie, urýchľuje

nabíjanie a zlepšuje správu vysokonapäťovej batérie. Novinkou je funkcia automatického parkovania na určené miesta. Pozoruhodné je, že do predaja príde najprv verzia RS.

Novinky

Mitsubishi ASX

Pred nejakým časom sa internetom šírili zaručené informácie, že sa Mitsubishi v Európe končí. Žiadna polievka sa neje taká horúca ako sa varí. Mitsubishi oficiálne potvrdilo, že začiatkom budúceho roka uvedie v Európe nové ASX. Bude postavené na podvozokovej platforme aliancie Renault-Nissan-Mitsubishi a jednou z alternatív bude aj plug-in hybridný pohon.

Toyota Aygo X

Jedným z najmenších crossoverov na našom trhu bude Toyota Aygo X. Na dĺžku meria len 3,7 metra, takže bude obratný a poľahky ho strčíte medzi dve autá kdekoľvek. K dispozícii bude s jediným motorom – litrovým trojvalcom VVT-i s výkonom 53 kW (71 k), avšak s manuálnou aj CVT prevodovkou. V základe bude tento mestský fešáček stáť 11 990 € a to je vzhľadom mimoriadne bohatú výbavu super.

Citroën C5 Aircross

Citroën C5 Aircross je na trhu od roku 2017, nadišiel teda čas na omladenie. Nová predná časť, svetlomety s novým podpisom denných svetiel a LED lišta prepájajúca svetlá naprieč celou prednou časťou vytvárajú pocit mohutnosti a elegancie. Nové sú aj koncové svetlá a v interiéri nájdete nový infor-

mačný a multimediálny systém – nový je displej, jeho umiestnenie, aj menu. Pohonné alternatívy sa ale v zásade nemenili.

Rubriku pripravuje **AUTO MAGAZÍN**, najčítanejší motoristický časopis na Slovensku

automagazin.sk

youtube | Auto magazín

facebook | automagazin.sk

instagram | automagazin.sk

auto
magazín

abak, anoli, BTA	vám patriaca	valašský mladík	pominul	Cais, cane, elo	meno herca Reevesa	francovka	epidémiá	nevod, Ohara, ora	taliansky spevák	palice, po česky	útok (kniž.)	kocúr, po rusky	rel, sika, vain	polotuhý krém	fialová (kniž.)	Adela (dom.)	zatelefonoval (hovor.)		koniec (zastar.)	všetko vykúp	hliník (zn.)	napoču-dovanie	vládca emirátu	hodnota
auto (hovor.)				ktorým smerom				staro-egyptská abeceda					had					štvanec, po česky						
starší turecký dôstojník				koeficient šachistu rieka v Brazílii				časť roka časť pretekov					Verdiho opera posvätný vták					podvedie celťový prístrešok						
2																					kód v mobile			
meno speváčky Grande							mastenec (hovor.) úplná					bulharská tlač. agen. koreňová zelenina				palivo, po česky typ nákladiaka					hranica (lek.) šľachtické sídlo			
	plody z poľa	vyspelosť džudistov čereň, po česky				psie plemeno divoko					druh semienok povlak na zube				meno kar. Lesyka topánky					harddisk mzda		druh tropického jaštera	imitoval kravu	
násilné odviečenie					sklad existovala					prsník (kniž.) drobná				ovanutie kyslá pochutina					hneď, zaraz lesy					
staršia jednotka odporu					udierala namotaj				pribytky včiel nočný vták				poobíjal švédsky reťazec					3 návody						
okresný výbor			1 pecivál (expr.)				4 pokles produkcie										cesta, po angl. ruský prezident					dobré (slang.) trnavský šport. klub		
poskytlo							vík, po rusky dieže					železo vzdych				notový zápis zvodná žena					Slov. liga v Amerike zaves na hák			
patriaca Adovi						máva mužské meno					časť hry v tenise časť Tokia					barely slovne urážal				omámil vodkou poludnia				
	opuchlina, po česky	1 001 (rím.) preto			časť atlasu driemu					české m. meno zväzok slamy				šlágre presne					obaja klam (kniž.)			ázijský jeleň	pribuzná	
ženské meno					súprava náradia				citoslovcie odporu 100				azda, hádam české m. meno					plukovník, po nem. slovo súhlasu						
útes (bás.)				5 51 (rím.)																				
stane sa bielym							opotrebo-vanie povrchu trením					márny, po angl.					predložka				čin			
aljašský hnedý medveď							hromada					kameň na brúsenie kosity					poob-mývav				had z Knihy džunglí			

Státisíce eur končia inde na Slovensku, nie v Bratislave

(Dokončenie zo str. 1)

Koncom januára zverejnil štatistický úrad podrobnejšie dáta zo sčítania obyvateľov na úrovni miest a obcí. Samosprávy tak majú k dispozícii množstvo informácií o svojich obyvateľoch, ktoré môžu využiť pri strategickom plánovaní v školstve, sociálnej oblasti, pri kalibrácii dopravných modelov a rovnako tak môžu poslužiť záchranným a bezpečnostným zložkám k zefektívneniu ich práce.

Okrem strategických informácií priniesli dáta o obyvateľstve aj viac financií do rozpočtov mestských častí. Nájdu sa však aj také, ktoré hovoria o stratách státisíce eur.

Bratislave za 10 rokov pribudlo takmer 65-tisíc obyvateľov

Zo sedemnástich bratislavských mestských častí ich najviac (114.000) býva v Petržalke. Najväčšia mestská časť Podunajské Biskupice, ktorá zaberá 12 percent z rozlohy Bratislavy, eviduje 23.464 obyvateľov. Najmenej, 1635 obyvateľov, žije v mestskej časti Čunovo. Viaceré mestské časti počtom obyvateľov výraznejšie narástli. Bratislave po sčítaní v minulom roku tak štatisti potvrdili 475 503 obyvateľov. Oproti výsledkom sčítania z roku 2011 (411 228), ide o značný nárast.

Magistrát aj väčšina mestských častí deklaruje spokojnosť. No ešte krátko po vyhlásení prvých výsledkov sčítania sa ozvali hlasy z vedenia samospráv ako aj zo strany primátora Matúša Valla, že číslo, ktoré komunikoval štatistický úrad, predstavuje o 20 000 obyvateľov menej ako samosprávy predpokladali. Aj keď sa v jednotlivých

miestnych samosprávach sčítalo viac obyvateľov, stále je to menej ako ukazovali zdroje (ministerstvo financií, register fyzických osôb), s ktorými samosprávy pracovali. Podľa informácií, ktoré nám zaslali viaceré z nich, môžu prísť o státisíce eur ročne.

Ružinov, Petržalka či Nové Mesto prichádzajú o státisíce eur ročne

Ružinov má sčítaných 81.004 obyvateľov, čo je oproti roku 2011 nárast o 8644 obyvateľov, ale menej ako uvádza oficiálny register obyvateľov. Tento zdroj k 1. januáru 2021 registruje až 84 609 obyvateľov Ružinova.

trvalého bydliska, rozdiel je ešte výraznejší. Celkové číslo sa môže vyšplhať až na úroveň **100 tisíc obyvateľov**.

Podobný osud postihol aj **Petržalku**. Mestská časť zdôraznila, že v Petržalke v roku 2021 žilo nie 114 000, ale asi 117 500 obyvateľov s trvalým pobytom. A keďže údaje o počte obyvateľov zo sčítania sú hlavným merítkom pre finančný balík peňazí, ktorý každoročne môže mestská časť získať, je pre ňu tento rozdiel významný.

„Rozdiel cca 3 500 Petržalčanov, ktorých nám štatistika nezapočítala tentokrát, je na nasledujúcich 10 ro-

lo menej ľudí, než je reálne trvalých pobytov. Podľa registra obyvateľov žije v Novom Meste 47220 osôb. Na základe sčítania obyvateľov je ich 44458. Preto samospráva prichádza o niekoľko **stotisíc eur každý rok**. Tie by inak využili napríklad na opravy chodníkov, či rozvoj škôl a škôlok.

Ďalším problémom, rovnako ako u viacerých bratislavských samospráv, je trvalý pobyt zapísaný v inom meste ako je Bratislava. „Druhý problém, opäť typicky bratislavský, ktorý cítime aj my v Novom Meste, že je tu výrazne viac ľudí, ktorí tu žijú, bez toho, aby mali nahlásený trvalý pobyt, než za nich peniaze dostávame. Peniaze od štá-

stva financií 33.228 obyvateľov. Minuloročné sčítanie však ukázalo, že tu žije až 35.664 obyvateľov. Z hľadiska výšky poskytovaných financií tak bude na tom lepšie ako doteraz, uviedol pre Bratislavský kuriér hovorca mestskej časti, Branislav Heldeš.

V menších častiach čísla sedia

V mestskej časti s najmenším počtom obyvateľstvom tvorí rozdiel medzi registrom a sčítaným obyvateľstvom 50 osôb. „Na základe výsledkov sčítania by sme mali získať do rozpočtu naviac cca 20 tisíc na rok,“ informovala o výsledkoch starostka mestskej časti **Čunovo**, Gabriela Ferenčáková.

príjmy, keďže pred 12 rokmi mala **Záhorská Bystrica** nižší počet obyvateľov,“ dodal Jozef Krúpa, starosta mestskej časti Bratislava - Záhorská Bystrica.

Dáta samosprávy využijú pri strategickom plánovaní do ďalších rokov

Minuloročné sčítanie obyvateľstva odhalilo alebo potvrdilo hneď niekoľko zaujímavých trendov. Napríklad o starnutí obyvateľstva sa už niekoľko rokov diskutuje na rôznych úrovniach politického života. Presnejšie údaje by sa tak mali pretaviť do konkrétnych krov.

Ak sa pozrieme napríklad na Karlovu Ves, tu v porovnaní s údajmi z roku 2011, **vzrástol podiel obyvateľov o viac ako 3% v poproduktívnom veku**. A to prevažne na úkor podielu obyvateľov v produktívnom veku. V absolútnych číslach sa ich počet zvýšil oproti roku 2011 celkovo takmer o 1400, uviedla mestská časť. Tieto informácie využije pri plánovaní sociálnych služieb.

Zaujímavosťou je, že v Karlovej Vsi veľmi významne stúpol podiel vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov Karlovej Vsi a to z 34,29 na 43,73%.

Mestské časti môžu využiť výsledky sčítania v rámci svojich kompetencií. Najčastejšie vypichli oblasti ako predškolská výchova a základné školstvo, sociálne služby, územný rozvoj a územné plánovanie či životné prostredie, dopravné zaťaženie a taktiež pri plánovaní v rámci odpadového hospodárstva.

(jp)

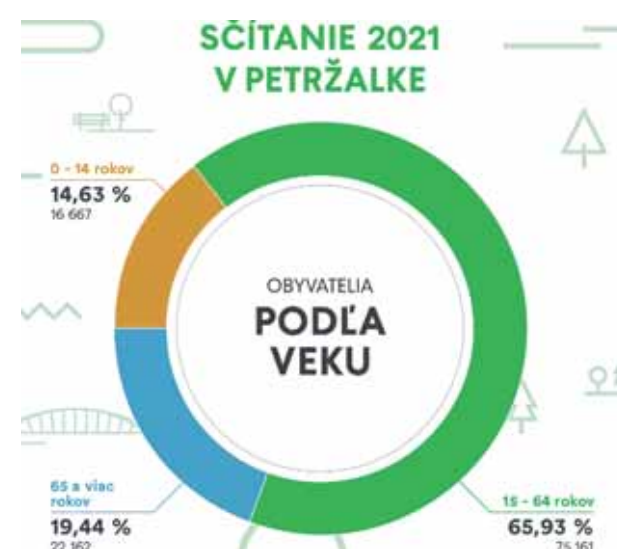

Mestská časť nezrovnalosti považuje za dlhodobú nespravodlivosť. „Ak to premietneme na financie, rozdiel v počte obyvateľov okolo 3600 znamená, že mestská časť prichádza o finančný balík na úrovni **státisícov eur**. Ak by teda došlo k úprave, znamenalo by to odstránenie dlhobehnej nespravodlivosti,“ informovala Bratislavský kuriér Tatiana Tóthová, riaditeľka komunikačného oddelenia miestneho úradu.

Ružinov tiež upozorňuje, že ak sa pozrieme na počet ľudí, ktorí dlhodobejšie žijú v Ružinove bez

kov podľa aktuálneho klúča prerozdelenia financií **viac ako 3,6 milióna eur**. Inak povedané, kilometre opravených ciest III. a IV. triedy či chodníkov, stovky vysadených stromov, pár revitalizovaných námestí a parkov, dva úplne nové parkovacie domy či stovky miest v našich materských a základných školách,“ spresnila Martina Halašková, hovorkyňa Petržalky.

Bratislava - Nové Mesto hovorí o dvoch pretrvávajúcich problémoch. Prvý, že sa v mestskej časti sčíta-

tu, ale končia niekde inde na Slovensku, nie u nás v Bratislave – a tu chýbajú,“ konštatuje Ján Borčín, z komunikačného oddelenia mestskej časti. Dobrou správou, podľa Borčina zostáva, že sa sčítalo viac ľudí, než pred desiatimi rokmi.

Sčítanie obyvateľov v **Karlovej Vsi** prinieslo naopak pre mestskú časť pozitívne správy. Samospráva evidovala podľa údajov z minister-

V Jarovciach, sa sčítalo viac ako 99% obyvateľov a rozdiel voči očakávaným počtom bol len 35 obyvateľov. Daňové príjmy to, podľa slov starostu Jozefa Uhlera, vôbec neohrozí.

Oproti predchádzajúcemu sčítaniu významne narástol počet obyvateľov v Záhorskej Bystrici, ale medzi predpokladanými odhadmi a reálnym sčítaním znamenali len minimálne odchýlky. „Podstatné je, že oproti roku 2010 sa nám navýšila

9. 2.
St: 19:00

Milenec

Réžia: Soňa Ferencová
Účinkujú: K. Haydu, M. Gális Partlová, Natália Puklušová, D. Žiaranová, M. Mňahončák

16. 2.
St: 19:00

THE BACKWARDS

20. 2.
Ne: 17:00

OSM EUR NA HODINU

Účinkujú: Martin Zounar, Martin Kraus, Martina Randová / Daniela Sinkorová, Antonín Procházka / Zbyšek Pantůček

Twüstenrot Teatro

Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Twüstenrot
DK Ružinov, Ružinovská 28
820 09, Bratislava
www.gedur.sk, gedur@gedur.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
Ticketportal

Generálny partner divadla
wüstenrot

FEB 2022

24. 2.
Št: 19:00

FRIDA

MAĽOVAŤ A MILOVAŤ MUZIKÁL
GERI, HEVIER, VOSÁTKO

28. 2.
Po: 19:00

UŽ TI NIKDY NENALETÍM

Účinkujú: Maroš Kramár, Marko Igonda, Henrieta Mičkovcová / Lenka Barilková

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

CULTUS

Bratislava skončila v indexe inteligentných miest na 96. priečke, Viedeň je trinásta

(Dokončenie zo str. 1)

Magistrát mesta Bratislava za poklesom vidí to, že Smart City koncept nemá jednotnú definíciu, preto je aj interpretácia tohto pojmu v každom meste iná. „Mestá v rebríčku majú rôznu veľkosť a rôzne problémy, ktorým čelia. Pre Bratislavu je dôležité zbierať kvalitné dáta, na základe ktorých môže robiť rozhodnutia, porozumieť potrebám obyvateľov a zefektívňovať služby poskytované všetkým Bratislavčankám a Bratislavčanom,“ vysvetľuje hovorkyňa hlavného mesta, Dagmar Schmucková.

Chýba kvalitná verejná doprava či dostupné bývanie

Podľa analytika, z jednotlivých oblastí najvýraznejšie Bratislava zaostáva v ob-

ako aj kvalita zdravotných služieb, ale najmä dostupnosť cenovo prijateľného bývania.

Reguli spresnil, že niekde ide o dlhodobé problém-

Bratislavčania nadpriemerne hodnotili jedine ponuku pracovných a študijných príležitostí

V prieskume, v rámci projektu Smart City Index, však Bratislavčania nadpriemerne hodnotili jedine oblasť pracovných a študijných príležitostí. „Jediná oblasť, kde Bratislava má nadpriemerne výsledky je oblasť pracovných a študijných príležitostí, kde Bratislava má dobré hodnotenie v oblasti dostupnosti služieb na nájdenie pracovných príležitostí alebo možnosť nájdenia dobrej školy,“ konštatuje analytik.

Mesto spustilo nové online služby pre Bratislavčanov

Mesto Bratislava sa koncepciou Smart City zaoberá už niekoľko rokov. Jej cieľom by malo byť prispieť k zvýšeniu kvality života v nadväznosti na jedinečnosť mesta.

Za tri roky spravilo mesto kroky najmä v strategickom prístupe, s čím súviselo aj vytvorenie pozícií v rámci samosprávy pre rozvoj tejto oblasti, zhodnotil Reguli. Nasledovali projekty, ktoré priniesli vyšší komfort a kvalitu života, šetria obyvateľom mesta čas aj peniaze.

Vyzdvihol online podávanie daňového priznania k dani z nehnuteľnosti, ohlasovanie porúch verejného osvetlenia alebo podávanie žiadostí o prijatie dieťaťa do materskej či základnej školy.

Spomedzi viacerých projektov, aj magistrát dáva do pozornosti najmä pilotnú platbu dane z nehnuteľnosti. Tento rok ju mesto plánuje predstaviť všetkým Bratislavčankám a Bratislavčanom, ktorí budú mať o službu záujem.

Nasleduje nákup lístkov na kúpaliská online, možnosť založenia komunitnej záhrady alebo predzáhradky s komplexným návodom ako na to. „Každý z projektov bol zameraný na inú oblasť, všetky spája hĺbkový prieskum potrieb cieľovej skupiny obyvateľov, testovanie služby pred jej uvedením a podrobné sledovanie spätnej väzby a vylepšovanie jej efektivity,“ priblížila hovorkyňa.

Bratislava tiež rozbehla open data portál, kde pra-

videlne uverejňuje kľúčové dáta o meste z rôznych oblastí.

Climathon spojil Bratislavu s akademickou a podnikateľskou pôdou

Významnou súčasťou konceptu inteligentných miest je prehĺbenie spolupráce s akademickým a podnikateľským sektorom. Bratislava v tejto oblasti posledné dva roky organizuje podujatie Climathon. Podujatia sa počas jesenného víkendu zúčastňuje viac ako 100 inovátorov so zameraním na riešenie klimatických zmien.

Tretí ročník Smart City Index

Výskumné centrum Svetového konkurenčného centra IMD, v spolupráci so Singapurskou univerzitou technológií a dizajnu predstavilo už tretie vydanie tzv. Indexu inteligentných miest 2021, ktorý zoraďuje 118 miest z celého sveta. Podľa autorov celosvetového prieskumu, situácia spojená s dopadmi pandémie COVID-19 ešte podčiarkuje význam technológií a ich využitia v konkrétnych službách pre občana.

(jp, vt, ilustr. foto mim.sk, twitter)

Nevyhadzujte knihy - darujte ich nám
kontakt 0907 701 786

Jedinou výnimkou v našom regióne je Viedeň, ktorá sa umiestnila na 11. mieste (zlepšenie o 14 miest). V prvej desiatke sa, z trochu vzdialenejších miest, umiestnili Zurich (2. miesto) a Ženeva (8. miesto).

lastiach ako: online služby na podporu začatia podnikania, verejné aplikácie na informovanie o dopravných zápchach, aplikácie na monitorovanie znečistenia ovzdušia, kvalita zelených priestranstiev, kvalita verejnej dopravy,

my, ktoré je náročné riešiť okamžite (dostatok zelene a dopravná situácia), alebo v nich existujú súkromné riešenia (aplikácie o dopravnej situácii), prípadne nespádajú do kompetencií samosprávy (napríklad zdravotné služby).

DIVADLO
NOVÁ SCÉNA

FACEBOOK | DivadloNovaScena
YOUTUBE | Nová scéna
INSTAGRAM | divadlonovascena

18 piatok 19.00

IAGO

Muzikál podľa Shakespeareovej milostnej drámy Othello, rozprávaný tak, ako ho prežíva zloduch IAGO.

• prízemie: 33 € • balkón: 28 €

• muzikál • 150 min. s prestávkou

19 sobota 19.00

MAMMA MIA!

Príbeh romantickej lásky dvoch generácií s najslávnejšími piesňami legendárnej skupiny ABBA.

• prízemie: 33 € • balkón: 28 €

• muzikál • 180 min. s prestávkou

20 nedeľa 18.00

BOYBAND

Slávny muzikál o vzniku a živote chlapčenskej speváckej skupiny, a ich známych hitov.

• prízemie: 20 € • balkón: 15 €

• muzikál • 195 min. s prestávkou

20 nedeľa 19.00

Štúdio Olympia

SEX PRE POKROČILÝCH

Manželská komédia o nemanželských túžbach. Dlhoroční manželia chcú utužiť svoj vzájomný vzťah...

• cena: 15 €

• činohra • 90 min. • 15 vhodné od 15 rokov

23 streda 10.30

VEREJNÁ GENERÁLKA

ELEKTRICKÝ ANJEL

Vtipná a zároveň krutá hra o trojici tínedžerov, ktorí sa rozhodnú spáchať samovraždu nevidiac iné východisko.

• cena: 8 €

• činohra • 90 min. • 15 vhodné od 15 rokov

24 štvrtok 19.00

PREMIÉRA

ELEKTRICKÝ ANJEL

Vtipná a zároveň krutá hra o trojici tínedžerov, ktorí sa rozhodnú spáchať samovraždu nevidiac iné východisko.

• cena: 8 €

• činohra • 90 min. • 15 vhodné od 15 rokov

25 piatok 19.00

JÁNOŠÍK

Pôvodný slovenský muzikál tvorcov D. Heviera, G. Dušika a S. Sprušanského o legendárnom Jánošíkovi.

• prízemie: 33 € • balkón: 25 €

• muzikál • 200 min. s prestávkou

26 sobota 16.00

JÁNOŠÍK

Pôvodný slovenský muzikál tvorcov D. Heviera, G. Dušika a S. Sprušanského o legendárnom Jánošíkovi.

• prízemie: 33 € • balkón: 25 €

• muzikál • 200 min. s prestávkou

27 nedeľa 17.00

ŠLAHAČKOVÁ PRINCEZNÁ

Rozprávka, ktorá sa dobre začína a ešte lepšie skončí! Rodinný muzikál P. Hammela, K. Peteraja a J. Ďurovčika.

• cena: 14 €

• detské predstavenie • 90 min.

27 nedeľa 18.00

Štúdio Olympia

VÝSTUP

Chlapská komédia nielen o ženách. Traja kamaráti na dvojdielnej ture s cieľom prekonať samých seba.

• cena: 15 €

• činohra • 135 min. s prestávkou

VSTUPENKY online na www.novascena.sk

Bývalý erotický salón v Sade Janka Kráľa zmenia na gastroprevádzku

Zanedbanú budovu bývalého erotického salóna v bratislavskom Sade Janka Kráľa premenia na gastroprevádzku. Rekonštrukcia objektu, v ktorom zriadia aj bezbariérové verejné toalety a takisto zázemie pre Bratislavské kultúrne a informačné stredisko (BKIS), by sa mala začať v lete. Informoval o tom Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy. "Budova bude po obnove miestom pre všetky komunity, ktoré majú Sad Janka Kráľa radi. Pracujeme na dokončení projektovej dokumentácie a veríme, že realizácia sa začne už v najbližších mesiacoch," povedal primátor hlavného mesta Matúš Vallo v súvislosti s architektonickou štúdiou, ktorú predstavil Metropolitný inštitút Bra-

tislavy (MIB). Najväčšiu časť rekonštrukcie zaberú búracie práce v interiéri, v ktorom sa zmení dispozičné riešenie. Opravia tiež strechu a budovu priblížia jej pôvodnému vzhľadu. "Na fasádu pod biely spišský travertín sa vráti pôvodný keramický obklad. Rovnako sa obnoví pôvodné presklenie smerom do parku, odstráni sa mreže a opraví sa fontána, ktorá je súčasťou stavby," priblížil riaditeľ sekcie tvorby mestských priestorov z Metropolitného inštitútu Bratislavy Marcel Dzurilla. Presnejší časový harmonogram obnovy určia po dokončení projektovej dokumentácie. Odhadovaná hodnota rekonštrukcie je 600.000 eur bez DPH. Budúci prevádzkovateľ objektu vzíde z verejnej sú-

ťaže. V prípade záujmu by sa mali dať v budúcnosti priestory prenajímať i na súkromné akcie, ako sú semináre, oslavy či kultúrne vernisáže. Stavba od tímu architektov pod vedením Ferdinanda Končeka z roku 1982 pôvodne slúžila všetkým návštevníkom parku. Bola tam prevádzka s občerstvením i zázemie pre pracovníkov údržby a správy parku. V roku 1995 sa objekt dostal do súkromného vlastníctva. Kúpu budovy schválili v marci 2021 bratislavskí poslanci, radnica sa s majiteľmi dohodla na cene 1,4 milióna eur bez DPH. K prevodu prišlo počas leta.

vizualizácia, zdroj MIB (TASR)

V 30-tych rokoch minulého storočia, kedy sa dá o Bratislave hovoriť stále ešte ako aj o nemeckom meste, o čom svedčila prítomnosť početnej nemeckej menšiny starých Prešpurákov, vydalo vydavateľstvo Samuela Steinera útlu knižôčku Karola Benyovského „Mýticky starý Prešporok“. Nie je od veci si v tejto knižke po rokoch zalistovať a prezerať staré príbehy.

O nešťastnej hortenzii

Kúsok starého Prešporka bol reprezentovaný lodným mostom, ktorý dala vybudovať kráľovná Karolína Augusta v roku 1825, pri príležitosti svojej korunovácie na mieste bývalého tzv. lietajúceho mosta. V kruhoch vinohradníkov sa tradovalo, že istá žena z Blumentálu dostala do daru krásnu hortenziu. Žiariac štastím ukazovala krásne kvitnuci kvet svojej susede, ktorá ju však upozornila, že sa trauje, že jedna hortenzia v dome štastie neprináša, pretože sa hovorí, že jedna hortenzia ponechaná v dome počas búrky isto pritiahne úder blesku. Úbohá žena sa preto okamžite rozhodla osamelú hortenziu posvätiť nejakému svätému. Zobrala hortenziu do rúk a išla s ňou na lodný most, kde uprostred stála socha svätého Jána Nepomuckého, uložená v malom drevenom domčeku pripomínajú-

com malú kaplnku. Potom ako sa kľáčiac veľmi zbožne pomodlila, rozhodla sa nebezpečný kvet podarovať svätému. Krátko nato ako opustila most sa zatiahlo celé žiarivo jasné nebo, nakočili sa zlovestné oblaky, ktoré boli zrazu tmavšie a začala búrka, ktorú v Prešporku hádam ešte ani nezažili. Blýskalo sa a hrmelo a hrmelo a blýskalo sa. Ľudia sa pred privalmi vody z neba poschovávali vo svojich domoch. Mesto a aj most ostali ľudoprázdne, keď v tom zra-

zu ohromujúci blesk za obrovského hvizdotu udel priamo do mosta na mieste, kde stala drevená kaplnka, ktorá spolu aj so sochou svätého Jána Nepomuckého spadla s obrovským rachotom do Dunaja. Žena, ktorá sa to dozvedela ostala z tejto hrôzy do konca svojho života už nie celkom v poriadku. Sochu svätého Jána Nepomuckého našli o niekoľko dní až pri Komárne a vrátili ju na svoje pôvodné miesto. Keď most prestal slúžiť svojmu účelu, preniesli ju za budovu Aucaffé a potom sa vo víre dejín stratila na neznáme miesto. A s Vami je to ako? Máte len po jednej hortenzii? Tak rýchlo pre ďalšiu.

Z nemčiny voľne preložil Sven Šovčík

Noble
Food Group
EXPERIENCE IN QUALITY

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Do SND zavíta Čert a Káča

Ktorú operu Antonína Dvořáka poznáte? Samozrejme Rusalku. A čo tak Čert a Káča?

Obidve diela oslovujú poslucháča nádhernou hudbou a divákovi poskytujú farebný vizuálny zážitok. Sú určené pre malých i veľkých, jednoducho pre celú rodinu.

Hlavná hrdin Do SND zavíta Čert a Káča ka Rusalka je vodná víla, jej srdce je naplnené túžbou po láske, po ľudskom cite.

Baladický, tragický námet s oslobodzujúcou katarziou. Ako je to v prípade jazyčnice, drzej a nebojácej Káči?

Výnimočný český symfonik Antonín Dvořák sa snažil celý život prezentovať svoju tvorbu aj na opernej scéne, navyše bol povzbudený pozitívnymi ohlasmi na svoje symfonické básne, ktoré sú samé osebe malými dramatickými útvarmi. Oslovili ho rozprávkové námety.

komponoval operu Čert a Káča na sklonku svojho života po návrate z Ameriky, premiéru mala v Ná-

s dobrým koncom i poučením. Peklo nie je dantovsky démonickým, čerti nevyvolávajú hrôzu a Káča je roztomilo rozbláznené súčasné dievča, ktoré sa chce dobre vydať... Navyše jednou z jej charakteristických črt je túžba, aby ju niekto poriadne v tanci povykrúcal! Nebol by to však Dvořák, keby zhudobnil takýto jednoducho priamočiary dej. Nechýbajú momenty na zamyslenie, ako to vlastne v tom živote chodí...

Opera má tri dejstvá, z ktorých každé sa odohráva v inom prostredí - v krčme, v pekle a na zámku. Jednu

dejovú líniu tvorí Káča, ktorá pôjde s čertom aj do pekla, ak ju bude chcieť, lebo jej najväčšou chybou je, že nemá majetok; tú druhú líniu by sme mohli pripísať Kňaznej a Jirkovi, ktorý reprezentuje prostý ľud a na záver, pod šľachtenu podmienkou, zachráni pred peklom Kňaznu a tým aj dedičanov... práve na túto líniu s morálnym odkazom kladie režisérka Zuzana Fischer väčší dôkaz.

Možno sa spýtate či si napokon Jirko predsa len Káču nezoberie? Nestane sa tak. To, že v tejto opere akoby absentovala dvojica mladých, ktorí hľadajú k sebe cestu, neprekáža... Momentov na vykreslenie charakterov a vzťahov ponúka táto opera nadostatoč. A všetko umocňuje hudba, ktorá je na interpretáciu mimoriadne náročná, na počúvanie však príjemne „roztancovaná“. V štylizovanej podobe vychádza z ľudovosti, vykresľuje prostredie, charakterizuje postavy, na dedinskej zábave ponúka valčík, polku, v pekle strhujúci tanec čertov a v prostredí „vznešenom“ polonézu. Ktorú mimochodom môžete poznať aj s koncertných pódíí ako samostatne uvádzanú skladbu.

Tak na čo sa môžete pri návšteve opery Čert a Káča v Slovenskom národnom divadle tešiť? Predovšetkým na poznanie, že opera nie je nuda, že opera žije: túto opernú inscenáciu pripravuje mladý tvorí-

vý tím tridsiatnikov. Scéna je variabilná, kostýmy šarmantné a tak správne „uhodené“, tance sú veselé, na scéne pozornosť upútajú parkuristi, akrobati zosobňujúci sedem smrteľných hriechov a tanečníci, s ktorými praco-

delnom pekle nás privítajú čerti, v úlohe Marbuela Daniel Čapkovič, Gustáv Beláček či Michal Onufer a ako Lucifer sa predstaví Jozef Benci alebo Peter Mikuláš. Hudobne operu naštudoval dirigent Martin Leginus, na scéne a v kos-

vali mladé choreografky Zuzana Lisoňová a Tereza Kmotorková. Nad všetkým však dominuje hudba a nádherný spev operných protagonistov: spomeňme, že v postave Káči sa predstavia v alternáciách Monika Fabianová, Katarína Flórová a Jarmila Balážová, Ovčák Jirka bude Tomáš Juhás, Ondrej Šaling alebo Peter Račko, Kňaznou Jolana Fogašová, Eva Hornyáková alebo Katarína Juhášová Štúrová. V diva-

týmoch Davida Janošeka. Všetko má „pod palcom“ Zuzana Fischer, na ktorej réžijný debut v Slovenskom národnom divadle sa už teraz tešíme.

Opera Antonína Dvořáka Čert a Káča sa vracia do SND po vyše štyridsiatich rokoch. Premiéra je naplánovaná na **26. a 27. februára 2022**.

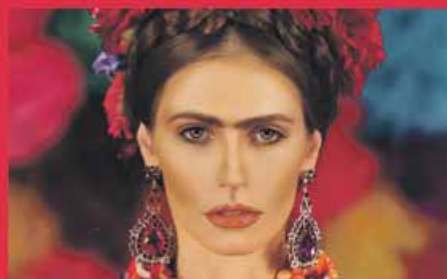
(bak,
foto: Marek Olbrzymek)

Ten o Čertovi a Káči vychádza z ľudovej rozprávky, ktorú literárne spracovala Božena Němcová. Dvořák

rodnom divadle v Prahe v roku 1899. A to na azda jediný komický námet - veselú ľudovú rozprávku

DK RUŽINOV, RUŽINOVSKÁ 28, BRATISLAVA

24.02. št o 19:00

FRIDA - MAĽOVAŤ A MILOVAŤ

Pôvodný slovenský muzikál.
Hrajú: K. Ivanková, T. Palonder, M. Ochránek, J. Ružička, M. Partlová a ďalší
Réžia: K. Vosátko
Vstupenky +421 905 668 070.

28.02. po o 19:00

UŽ TI NIKDY NENALETÍM

Skvelá španielska komédia o manipulácii.
Hrajú: M. Kramár, M. Igonda, H. Mičková / L. Barilíková
Réžia: M. Spišák
Vstupenky +421 905 668 070.

02.03. st o 19:00

ZDENĚK IZNER NA PLNÝ COOLE

Show plná scénok imitovaní a v neposlednom rade výborných vtipov.
Vstupenky v sieti Ticketportal.

SD NIVY, SÚŤAŽNÁ 18

20.02. ne o 20:00

BRATISLAVA HOT SERENADERS

Orchester hot-jazzovej hudby 20. a 30. rokov.
Vstupenky v sieti Ticketportal.

CULTUS RUŽINOV

VIAC INFO WWW.CULTUSRUZINOV.SK

BOTTEGA *Stella*

Wish Upon a Star...

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk